WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 239. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го ГРУДНЯ 1957 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 12, 1957 No. 239. VOL. LXIV

ПРЕЗИДЕНТ ЗДОРОВИЙ І ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ НАТО В ПАРИЖІ

Виїжджає до Парижу в п'ятницю цього тижня і перебуде там до четверга в наступному тижні

Вашингтон. — Комісія із шести лікарів-спеціялістів відбула у вівторок 10 грудня ц.р. лікарську перевірку стану здоров'я през. Айзенгавера і ствердила одноголосно, що видужання Президента із останнього легкого паралічу було надзвичайне і що він може без шкоди для свого здоров'я їхати до Парижу і брати участь в нарадах прем'єрів держав НАТО і в імпрезах зв'язаних з цими нарадами. У зв'язку з таким вислідом лікарських оглядин, з Білого Дому повідомили, що през. Айзенгавер виїде до Парижу літаком вже в п'ятницю цього тижня увечорі і прибуде до Паружу около 3 год по полудні в суботу. Вернеться Президент з Паружу в четвер на другий тиждень. Згідно з комунікатом комісії лікарів, Президент видужав скоріше і краще, як цього сподівалися лікарі, які побоювалися не лише неспроможности Президента відбувати дальші поїздки, але і навіть нездібности його виконувати хоч би й частинно обов'язки його уряду. Єдиним наслідком хвороби у Президента залишилися тільки незначні труднощі в говоренні. Під час свого перебування в Парижі през. Айзенгавер візьме участь в усіх важливіших сесіях керівників держав НАТО і крім того в понеділок вполудне він виступить із короткою десятихвилинною промовою у програмах европейських телевізійних і радіових стацій. Виїде Президент до Парижу своїм літаком Колумбіна III, який буде летіти на висоті 13.000 стіп і в якому буде вдержувана така атмосфера, як безпосередньо над поземом моря. Проводитиме Президента в поїздці до Парижу, як особистий адьютант, його син майор Джан С. Айзенгавер, який працює тепер у Пентаґоні.



През. Айзенгавер після лікарської перевірки

Вислідом лікарської перевірки Президент був дуже задоволений і з захопленням говорив про свої пляни зв'язані із цією поїздкою і з участю в конференції НАТО. Крім Президента візьмуть участь у цій конференції державний секретар Джан Фостер Доллес, секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой, секретар скарбу Роберт Б. Андерсон, голова Комісії Атомової Енерґії Луїс Л. Стравс, спеціяльний дорадник Президента для справ науки і технології, Джеймс Р. Кіллін, мол.

ДОЛЛЕС ПРО ПОГЛИБЛЕННЯ ЄДНОСТИ МІЖ ЧЛЕНАМИ НАТО

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес заявив на пресовій конференції 10-го грудня, що головною ціллю конференції держав-членів Північно - Атлантійського Пакту (НАТО) буде відновлення й поглиблення духа єдности, який давніше панував в цій організації. Доллес виїде до Парижу вже в четвер 12-го грудня, зараз після засідання Крайової Ради Безпеки. Доллес підкреслив, що вперше збираються голови урядів членів-держав НАТО, і вони мають вирішувати не тільки військово-оборонні й політичні проблеми, але в першу чергу будуть нараджуватися над тим, щоб панувала в цій організації держав єдність, основана на взаємозалежності всіх її членів, яка дозволяла б на дійсну співпрацю. Але Доллес відмовився виявити журналістам під час 45-мінутової конференції, яку програму предложать представники цієї країни на Паризькій конференції, яка починається 16 і триватиме до 18 грудня. Доллес заявив, що не може цього зробити, але сказав, що, на його думку, на конференції в Парижі обговорюватимуть, яким способом можна б краще використати індустрійний потенціял европейських членів НАТО, в тому і Західньої Німеччини, для оборонних цілей тієї організації. Доллес заявив, що треба буде частіше збиратися представникам держав НАТО для обговорювання спільних справ. Державний секретар сказав також, що на конференції треба буде вирішити справу озброєння держав НАТО новою зброєю, і ті держави мусітимуть протиставитися новій економічній офензиві СССР.

Страйк на нюйоркських підземках поширюється

Ню Йорк. — Страйк на нюйоркських підземках триває вже третій день, і мільйони робітників мають великі труднощі дістатися до праці і вернутися додому після неї. Деякі підземні лінії зовсім припинили рух, інші працюють, але внаслідок переповнення поїздів, вони курсують з опізненням. Дирекція транспорту загрозила 300 моторовим, які почали страйк в понеділок 9-го грудня, що їх звільнить із служби, але це не мало жадного наслідку, і до страйкарів приєдналися ще й інші робітничі менші організації. Поліція пильнує порядку на залізничих стаціях, на яких є велике переповнення. Внаслідок страйку крамниці мають мільйонові втрати в передсвяточній торгівлі, бо люди не можуть доїхати до крамниць. Міська управа виплачує окремі нагороди тим працівникам підземок, які працюють. В Менгеттені додано окремі автобуси, які перевозять пасажирів із Квінсу в долину міста. Посадник міста Вагнер і губернатор Гарриман закликали страйкарів вернутися до праці, але без успіху були їхні заклики. Міські чинники та провід Спілки Транспортових Робітників роблять все можливе, щоб закінчити страйк.

● **Демократичний сенатор** з Флориди Спессард Л. Голленд перебув в шпиталі Ветесда, Мериленд, операцію простати. Стан його здоров'я добрий. Він залишиться в шпиталі 10 днів.

Провідники Спільної Конґресової Атомової Комісії рекомендують Президентові приспішення продукції атомової зброї

Вашингтон. — Голова і містоголова Спільної Конґресової Атомової Комісії відвідали 10-го грудня президента Айзенгавера і звернули увагу на ту небезпеку, яка загрожує цій країні внаслідок цього, що не продукується з потрібною швидкістю атомової зброї. Вони звернули увагу на те, що є невистачальна продукція плютонію, який є конечним складником до продукції малої атомової зброї. А тієї зброї буде потреба, якщо ЗДА вирішать постачати атомову зброю своїм союзникам, членам Північно-Атлантійського Пакту (НАТО), Конференція яких має відбутися в Парижі. Голова комісії конґресмен Карл Диргем нарікав на сповільнені проби в продукції атомової керованої ракети і домагався будови атомового літака та нових атомових підводних човнів.

Знайшли причину неуспіху зі штучним сателітом

Вашингтон. — Команда фльоти повідомила, що вже знайшли причину, чому експльодувала над землею ракета „Венґард", яка мала вистрелити штучний місяць Землі. Невдача спричинена „механічною хибою" в надаванні руху цій ракеті. Фльота повідомила, що вона вірить в те, що в березні 1958 року, як це було давніше заповіджено, вдасться вистрелити великий науковий сателіт, який кружлятиме довкола Землі. Представник фльоти заявив, що не можна подати докладної причини неуспіху зі штучним місяцем, бо це було б зрадою військової таємниці. Шкоди спричинені експльозією ракети „Венґард" вдасться в скорому часі направити, бо вони не є значні. Але ця направа не припізнить дати випущення того наукового сателіта, який плянується випустити в березні ц. р.

Помер видатний пластовий діяч інж. Роман Скочдополь

Гартфорд, Конн. — У вівторок 10-го грудня ц. р. увечорі помер ненадійно на удар серця інж. Роман Скочдополь, видатний пластовий і громадський діяч, пластун сеньйор керівництва, член Крайової Пластової Ради, колишній голова Українського Пластового Сеньйорату, який ще в днях 30-го листопада і 1-го грудня ц. р. проводив, як предсідник, нарадами Четвертого Крайового Пластового З'їзду у Филаделфії. Покійний, народжений 6-го жовтня 1907 р. у Станиславові, закінчив там гімназію і був організатором і провідником українського Пласту на Станиславівщині. Похорони відбудуться в суботу 14 грудня рано з похоронного заведення Таларського у Гартфорді.

ПОМЕРЛА ДРУЖИНА ОЛ. АРХИПЕНКА

В Ню Йорку померла, проживши 64 роки, Ангелина Архипенко, дружина відомого українського мистця Олександра. Покійна від довшого часу хворіла на частинний параліч. На весні ц. р. вона ще побувала на Союзівці.

Показова лекція Д. Гординської-Каранович для американських учителів

Нюарк, Н. Дж. — Виховний директор Музичної Фундації Ґріффіта в Нюарку, послухавши гри на фортепіяні деяких учнів з Українського Музичного Інституту з Нюарку і околиці, так захопився серйозною працею УМІ і її вислідами, що по нараді з американськими музиками, запропонував пані Дарії Гординській-Каранович влаштувати показову лекцію для американських учителів музики, яка відбудеться 30-го грудня при асисті пп. Ольги Чипак і Галі Клим. Ця показова лекція відбудеться в Авдиторіюм Ґріффіт в Нюарку, і участь в ній візьмуть учні кляс трьох згаданих учительок і пані Таїси Богданської. Після педагогічних пояснень і гри наших дітей, — публіка буде ставляти запити нашим учителькам, на які треба зараз відповідати. Після того відбудеться спільний обід, щоб дати можність нашим музикам знайти ближчий контакт з американськими музиками.

В НЕДІЛЮ „МУЗИЧНИЙ КОКТЕЙЛ" В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — На найближчу неділю, 15-го грудня, тут заповіджено „Музичний коктейл", оригінальну музичну імпрезу з участю відомих наших солістів Соні Сахно з Канади та Михайла Мінського, жіночих вокалістів Оленки Новицької, Людмили Гончарів і Алли Новицької та відомої оркестри Василя Босого. В програмі понад 20 точок, переважно оригінальних музичних і вокальних скечів. Конферанс вестиме З. Осінчук, музичним керівником імпрези є Л. Гуменний, а про світло і звук дбатиме В. Змій. Імпреза відбудеться в залі Фешен Інституту при 34-тій вулиці, о год. 7-ій ввечорі.

ОН ПРИЙНЯЛИ КОМПРОМІСОВУ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ АЛЬЖИРУ

Об'єднані Нації. — Після довгих і спершу безуспішних спроб вдалося сформулувати таку компромісову резолюцію в справі Альжиру, що її Генеральна Асамблея прийняла у вівторок 10 грудня ц. р. 80 голосами проти 0, з Францією, що не голосувала і Південною Африкою, яка постійно абсентується. Французький міністер закордонних справ Християн Піно вдоволений, бо, мовляв, ця резолюція доказує „довір'я до французької позиції". Інакше інтерпретує ту резолюцію представник альжирсько - підпільної організації Альжирський Фронт Національного Визволення, яка теж погодилась на резолюцію, дармащо інші арабські країни не дуже вдоволені таким вислідом. Текст тієї резолюції такий: „Генеральна Асамблея, передискутувавши проблему Альжиру і пригадавши свою резолюцію з 15 лютого 1957 року, 1. висловлює знову своє стурбування ситунацією в Альжирі, 2. потверджує вістку, що Його Величність король Марокка і Його Ексцеленція президент Тунісії зголосили свої посередницькі послуги, 3. висловлює бажання, щоб у дусі успішної співпраці поведено розмови й використано інші засоби, щоб осягнути розв'язку згідно з цілями і принципами чартеру Об'єднаних Націй". Таким чином у цій резолюції не говориться про право самовизначення для народу Альжиру, як цього вимагали арабські країни, і не поручається виразно переговорів між Францією і Альжиром, але натякається на них, як теж натякається на можливість таких переговорів за посередництвом Марокка й Тунісії. Цю резолюцію зголосило 15 держав: Арґентина, Бразилія, Канада, Куба, Домініканська Республіка, Індія, Іран, Ірляндія, Італія, Японія, Мексик, Норвегія, Перу, Еспанія і Сіям. Альжирські партизани, репрезентовані названою вгорі організацією, погодились на цю резолюцію, вважаючи, що вона все ж гостріша і рішучіша за попередню з лютого ц. р. Французький уряд відповів урядам Марокка і Тунісії, що він радо скористає з заходів тих двох держав для осягнення перемир'я в Альжирі. Але Франція вважає, що перемир'я повинно бути проголошене без ніяких передумов.

Еспанія „скорочує фронт" в північній Африці

Мадрид. — За приказом від генерала Франка еспанські війська в тій частині Марокко, що її не хочуть передати під марокканську суверенність, мають боронити столичне місто Іфні у промінї п'ятьох миль. Еспанці мають там 8,000 воядів, а атакують їх партизанів. Однак Еспанія перекидує дальші війська до Північної Африки і вона доведе тамошню свою силу мабуть до 25,000 вояків. Ген. Франко заявив, що він використає у своїй стратегії проти марокканських партизанів досвід американців з Корейської війни. Мовляв, цей досвід заперечує вартість позиційної тактики, а поручає рухому стратегію. Еспанська преса твердить, що безпосередньо перед атакою марокканських партизонів недалеко тамошніх берегів вешталась совєтська риболовна ескадра. Еспанці натякають, що атака арабських партизанів була інспірована з Москви, але західня преса не підтримує цієї версії. Марокканський король Мохаммед V прислав з Ню Йорку своєму синові, престолонаслідникові Муляй Гассанові, який є тим часом реґентом у Раббаті, листа, що його оприлюднено через марокканське радіо. Король Мохаммед натавровує Еспанію, що вона вислала на марокканські води воєнні кораблі і що не хоче мирно поладнати спір за Іфні.

ЗДА боронитимуть Західній Берлін

Берлін. — Американський секретар оборони Ніл МекЕлрой відвідав західній Берлін і запевнив однаково тамошнього посадника Вільгельма Брандта, як потім на пресовій конференції, що З'єдинені Держави боронитимуть вільний Берлін проти всяких комуністичних зазіхань на його свободу. Правда, МекЕлрой висловив „надію", що Совєти будуть дотримуватись свого зобов'язання щодо свободи комунікації між Західнім Берліном і Заходом. Західній Берлін, як відомо, є оточений східньо-німецькою територією під совєтською окупацією. Берлінський посадник дякував американському секретареві за його відвідини, які стали для берлінців наявним доказом зацікавлення Америки долею того міста, і дякував йому за поміч, яку Берлін дістав від ЗДА. Брандт вручив МекЕлроєві мініятюрний порцеляновий відлив „Дзвону Свободи", що висить на вежі західньо-берлінського ратуша. Ніл МекЕлрой відлетів із Берліну до Мюнхену і Бонну. Він має перевести інспекцію американських військ в Німеччині та відбути розмову з західньо-німецьким міністром оборони, Францом Йосифом Штравсом, який його запросив на таку розмову. В Західній Німеччині є схвилювання у зв'язку з вістками про влаштовування Америкою в західньо-европейських країнах баз для керованих ракет.

Відбулась конференція українських кредитівок ЗДА і Канади

Дітройт, 12 грудня. (В. Нвич). — У Віндзорі, в готелі Принц Едвард, відбулась 7-го і 8-го грудня Конференція Кредитових Кооператив, в якій взяло участь 27 представників із міст: Клівленд, Дітройт, Шикаґо, Віндзор і Торонто, як теж дир. А. Мудрик від Координаційного Комітету Десяти Кредитівок Торонта. Товариство Української Кооперації (централя Ню Йорк) заступав член його дирекції О. Плешкевич, який очолює західній сектор ТУК-а, ініціятора цього з'їзду. Проводив Конференцію дир. А. Мудрик. Його першим заступником був інж. А. Артимович (Шікаґо). Другим заступником і впорядчиком дискусії був інж. А. Мілянич (Дітройт). Господарем був дир. О. Косіковський (Віндзор). На Конференції виголошено 7 доповідей, що торкались різних справ Кредитово-Кооперативного руху на терені ЗДА і Канади. Обмін думок кооперативних діячів як теж видвигнені дезидерати не залишаться без впливу на організаційні і ділові поступи українського кооперативного руху на терені Північної Америки. Покликано до життя дві Комісії, які мають поробити заходи для створення фінансового порозуміння американських і канадійських українських кредитівок, як теж подбати про заміну „Нашого Контакту" або про створення нового самостійного кооперативного журналу, спільного для Америки й Канади. Ядром цих Комісій є ТУК (Америка) і ККК (Торонто-Канада). Матеріяли Конференції будуть опубліковані і вислані Кредитовим Кооперативам і централям до ознайомлення.

МОСКВА ПРОПОНУЄ НОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ З ЗАХОДОМ

БУЛҐАНІН ПРИСЛАВ НОВОГО ЛИСТА ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРОВІ. — ЛИСТ БУЛҐАНІНА — СПРОБА ВНЕСТИ БАЛАМУТСТВО ПЕРЕД ПАРИЗЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ НАТО

Москва. — Совєтський прем'єр Ніколай Булґанін розіслав нову серію листів з єдиною ціллю — внести розлад в ряди держав вільного світу. Звертають увагу, що ця остання „примирлива" ревність Совєтів прийшла якраз на 4 дні перед Паризькою конференцією НАТО „на вершинах". Вже сам отой час, в якому Булґанін розіслав свої ноти, вказує на їх суто пропаґандивний характер. У вівторок 10 ц. м. совєтський амбасадор у Вашинґтоні Георгій Зарубін передав заступникові державного секретаря Робетра Морфі листа Булґаніна, бувши в будинку державного департаменту всього вісім хвилин. Запитаний журналістами про зміст листа Булґаніна — він заявив тільки, що цей лист „дуже важливий". Він признав, що в тому листі мова про НАТО, про розброєння і „про інші справи", З подробиць того листа — газети повідомляють тільки про готовість СССР припинити від 1-го січня ц. р. експериментальні вибухи атомової зброї, якщо на це погодяться також З'єдинені Держави. Однак головний зміст Булґанінового листа — це повторення пропозиції, яку вже кількакратно при різних нагодах висловлював Хрущов — щоб відбути нову східньо-західню конференцію. Пропаґандивний характер тих пропозицій видний з того, що 1. знову не сказано нічого, які саме справи мала б обговорювати нова конференція західніх держав із Совєтами та яку базу Совєти пропонують для компромісової розв'язки кількох найважливіших міжнародних спірних справ і 2. в листі Булґаніна знову нічого не говориться про готовість Совєтів припинити продукцію атомового матеріялу, що було передумовою збоку ЗДА й інших західніх держав, учасників Лондонської конференції розброєння, для припинення дальших експериментів з ядровою зброєю. Повторювання раз-у-раз тих самих пропозицій, неприятливих для Заходу, це стара метода большевиків: їм не залежить на тому, щоб Захід прийняв ті пропозиції, тільки, щоб трубіти в Азії й Африці та перед власними непоінформованими громадянами, що ось, мовляв, Москва знову „простягає руку", а західні „імперіялісти" її не приймають. Поруч із ЗДА — Булґанін вислав листа західньо-німецькому канцлерові Аденауерові та індійському прем'єрові Неру. Думають, що й інші західні прем'єри також дістали такі ноти. Лист до през. Айзенгавера має шість сторінок машинового письма. Його почали негайно перекладати і Президент мав дістати його в середу вранці. За газетними коментарями — він не матиме ніякого впливу на хід нарад Паризької конференції НАТО.

Тіто „не хоче" дальшої військової допомоги від ЗДА

Београд. — Юґославський диктатор Тіто висловив перед американським амбасадором Ріддлберґером зречення з дальшої військової допомоги від ЗДА. Тіто мав заявити, що зголошувані в Конґресі раз-у-раз сумніви щодо доцільности давати Юґославії військову допомогу та узалежнювання цієї допомоги від поведінки Юґославії — „ображує" Юґославію й вона воліє, мовляв, ніякої військової допомоги не діставати. Американський амбасадор виправдував становище Конґресу, бо, мовляв, визнання Східньої Німеччини Юґославією, її солідарність з Совєтами у справі Мадярщини і про-совєтська політика Юґославії супроти Середнього Сходу — справедливо може обурювати американців. За пресовими коментарями — Тіто і так здогадувався, що військова допомога від Америки наближується до кінця і тому зробив жест, наче б то він сам „ображений" зрікається дальшої допомоги. Юґославія до цього часу дістала на кругло 1 більйон долярів зброї від ЗДА. В минулому і цьому році вона діставала ще військові літаки, що їх їй раніше було обіцяно.

Видалено вищого службовика ОН

Об'єднані Нації. — Повль Банґ-Єнсен, данець, заступник секретаря 5-членної Комісії Об'єднаних Націй, яка вела переслухування свідків у справі повстання на Мадярщині, відмовився показати генеральному секретареві Об'єднаних Націй Даґові Гаммершилдові список свідків, які анонімово зізнавали були. За це звільнили його з Секретаріяту Об'єднаних Націй, де він працював від початку існування ОН. Два поліціянти вивели його з будинку ОН і заборонили туди більше являтись. Єнсен, одружений з американкою, нараджувався з данською амбасадою у Вашинґтоні над становищем, що його має зайняти в цій справі. У зв'язку з цим газети пригадують, що один із чолових мадярських втікачів, який був членом Мадярської Ради в Штрасбурґу, вернувся тайком на Мадярщину і видав мадярським комуністам листу всіх свідків, що зізнавали перед згаданною Комісією ОН. Справа Мадярщини знову опиниться в ОН у зв'язку зі звітом сіямського князя Вайтаякона, що Москва і Будапешт відмовились взагалі говорити з ним.

В АМЕРИЦІ

● **Розведена жінка старшого** брата президента Айзенгавера, пані Аліда, заскаржила до суду свого колишнього чоловіка Артура Айзенгавера, домагаючись 3,000 долярів, яких він їй не заплатив згідно з розводовою умовою. Вона домагається також збільшення аліментів із 250 до 350 долярів, хоч за свідченням теперішньої жінки Артура Айзенгавера, його прибутки становлять 500 долярів місячно. А. Айзенгавер має 69 років і є емеритованим банкіром.

● **Два замасковані бандити** пограбували з банку в Луїсвіллі, Кентаки, 98,000 долярів і втекли автом, яким керував третій бандит.

● **14-річний близнюк Джіммі Фостер** помер у бостонському шпиталі після операції перещеплення нирки його брата Джеррі. Перещеплена нирка не функціонувала. Джеррі не жаліє за своєю ниркою, але плаче за померлим братом.

● **26-го грудня** у готелі „Валдорф - Асторія" в Ню Йорку відбудеться баль Товариства Закордонної Преси, прибуток з якого призначений на Дитячий Фонд при Об'єднаних Націях. На цей баль запрошено амбасадорів усіх держав, акредитованих в ЗДА.

● **Управа Крайового Банку Закордонної Торгівлі** в Мехіко Сиґі (Мехіко) повідомляє, що інвестиції закордонного капіталу в тій країні становлять понад більйон долярів, тобто одна десята частина всіх інвестицій в Мехіко — це чужий капітал.

● **Команда фльоти** заявляє, що вартість одної ракети „Аванґард", якою пробують вистрелити штучний сателіт Землі, визначити тяжко, бо видатки на неї є лише частиною великої програми, і дальші ракети коштуватимуть дешевше. Гадають, що штучний місяць коштуватиме коло 110 мільйонів долярів.

У СВІТІ

● **В Еспанії і Фінляндії** кошти прожитку зросли за останні два роки найбільше з усіх европейських країн. В більшості західньо - европейських країн зменшилось споживання молока, хоч заробітні платні зросли вище, ніж ціни на молоко. Найбільше подорожчали харчі і текстильні вироби.

● **Французький Інститут публічної опінії** перевів анкету серед 8.000.000 молодих чоловіків і жінок у віці між 18 і 30 рр. і ствердив, що французька молодь поголовно невдоволена з політики свого уряду, хоч взагалі не зорієнтована в політичних справах і ними не цікавиться. Більшість французьких юнаків і дівчат твердять, що вони „щасливі". Багато з них переконані, що коли б у Франції запанував комунізм, та їхнє життя ні в чому не змінилося б. Близько трьох мільйонів молодих французів заявили, що їх майбутність залежить від „розвитку подій", на який немає можливости впливати. Сумний образ.

● **В Японії** батьки 19-річної княжни Ейсей Айшінкакура, сестрінниці колишнього манджурського цісаря Пу-і, заборонили зустрічатись з 19-річним Такоміші Окубо, сином вищого залізничного урядовця. 4-го грудня вони безслідно зникли, а через тиждень після того поліція віднайшла їхні тіла в гірській закутині. Обоє скінчили самогубством. Ця справа наробила в Японії великого галасу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТИСЯЧОЛІТНЯ КРИЗА

„Криза" — це слово, яке сьогодні найчастіше повторюється і яке чи не найвірніше віддзеркалює сучасний стан у світі на всіх ділянках. Справді бо, існує криза в політиці, в господарстві, в світогляді, все людство і вся його цивілізація охоплені кризою, розуміючи це поняття не як затяжний, а радше як переломовий стан, після якого повинні прийти якісь нові поняття, якийсь новий порядок, від метафізики починаючи, а на житті одиниці кінчаючи.

Цю кризу можна б назвати тисячолітньою з уваги на її всеохопність і на її далекосяглість. Суть і до деякої міри причини цієї тисячолітньої кризи чи не найвірніше з'ясував „Ню Йорк Таймс" у 1945 році, коментуючи скинення першої атомової бомби на Гірошіму 6-го серпня того ж року. „Впродовж цієї одної ночі людство пережило тисячу років", — сказано в тому коментарі. І це є факт. На тисячу років уперед перескочила людська винахідливість і людські можливості впродовж однієї ночі, на такий період часу заавансувала впродовж однієї ночі техніка, але такого величезного скоку за такий короткий час не могла зробити людська духовість і людська ментальність. І чи не в цьому саме криється суть теперішньої всеохоплюючої кризи світу, кризи людства і його цивілізації. Людина наче перегнала саму себе, і тепер мусить сама себе наздоганяти.

Можна писати цілі трактати про теперішню кризу в політиці, господарстві та в усіх інших ділянках. І такі трактати пишуть. От саме недавно появилась на книжковому ринку видана у видавництві Саймона і Шустера на 429 сторінок студія редактора журналу „Форчюн" Вільяма Г. Гвайта п. з. „Організаційна людина". Як виходить вже із заголовку, студія відноситься до кризи соціяльних відносин і стану людини. Автор, на підставі довгих і дбайливих дослідів над теперішнім соціяльним розвитком і його тенденціями, на підставі поїздок, відвідин, розмов і спостережень у численних підприємствах, школах і товариствах приходить до висновку, що саме тепер відбувається велика криза людини і її етики. Він вважає, що дотеперішня етика індивідуальности, яку він називає протестантською етикою, щораз більше відступає місце етиці соціяльній, а радше етиці організаційній. На місце індивідуальности приходить організація. Це не має нічого спільного із соціялізмом, а тим більше з комунізмом та їхньою філософією. Навпаки, це їм діяметрально протирічить. Автор розглядає і доказує це поняттями і проявами „організаційної людини" в товаристві, в індустрії, в науці, в політиці. Це є те, що американці називають „тім", „дружина", це — своєрідний картель. Картелева концепція в підприємствах і картелева система в мисленні та поступуванні людини. Створюються обставини, в яких уміння достосовуватись до інших та до організації стає найвищою чеснотою одиниці.

Автор не дає своєї оцінки таким спостереженням, не коментує їх, не каже, чи він уважає їх за добрі чи за злі.

Очевидно, що й ми не беремось їх тут оцінювати, не беремось їх потверджувати чи заперечувати. Ми тільки реєструємо їх, як один з безлічі прикладів на те, що таки „щось діється", що таки справді світ, людство і ми з ним переживаємо великий кризовий процес.

З цього виникає основний коментар: в часі такої тисячолітньої кризи існує більше ніж коли потреба інтересуватись спільнотним життям, знайомитись з ним, брати в ньому участь. Сьогодні ми поповнювали б злочин проти себе самого, своєї родини і своєї спільноти, якби замикались у своїй традиційній „хаті скраю" та обмежувались до нехай і люксусового автомобіля чи телевізора. Ми можемо кризу опанувати і нею керувати, тільки пізнавши її. А що ж може дати більше і краще пізнання, як не найактивніша участь у тому житті? Що ж може більше збагатити наше знання, як не книжка, газета і все те, що зараховуємо до творчости? Тільки гармонійне заінтересування всіми ділянками людської творчости і прогресу, тільки активна участь в поодиноких галузях модерного суспільного життя можуть нам дати бодай приблизно повне знання, або бодай повне враження того життя. Бо чого не можна побачити на практиці, то можна вичитати в книжці чи газеті, вичути в поезії, відчути в музиці чи побачити на образі.

І того нам в теперішній добі потрібно більше, ніж будь-коли досі. Потрібно творити і творчістю інтересуватися, щоб нашою ментальністю здоганяти тих тисячу років, що їх перескочило людство визволенням атомової енергії та технічним розвитком. На жаль, ця віддаль між одним і другим розвитком не тільки не зменшується, але ще, здається, з кожним днем збільшується. Тому в цих перегонах не можна вже гайнувати ні одної хвилини, якщо хочемо опанувати кризу.

АПАРАТ БІЛОГО ДОМУ

Уже третій з черги президент З'єдинених Держав, Томас Джефферсон, схарактеризував найвище й найпочесніше державне становище в цій країні, як „блискучу мізерію". Президент Труман схопив цю саму думку спокійнішими словами, в яких, проте, теж проявляється жаль людини, перевантаженої працею і відповідальністю. Він сказав просто, що це — „завелика посада, щоб її могла виконувати одна людина". Складність становища президента ЗДА полягає не тільки в тому, що він є водночас репрезентаційним головою держави, як англійський монарх чи президенти Франції, Італії або Західньої Німеччини, і діловим прем'єром уряду, але, що, зосереджуючи ці два становища, мусить все підпорядковуватись демократичному законодавству і рахуватися з публічною опінією в демократичній системі. Таким чином президент ЗДА має найтруднішу ситуацію з усіх мужів у світі. Ця ситуація тим складніша, що американська Конституція передбачає тільки його наступника, а не заступника на час недуги чи відсутности в країні, такого заступника, який мав би на час виконування тяжких обов'язків президента — право президентських рішень і право виступати в імені країни, народу і уряду.

Якщо вже Джефферсон почував себе таким нещасливим 150 років тому, то можна уявити собі, наскільки труднішою стала ситуація президента ЗДА в нинішніх часах. За останніх 50 років населення ЗДА зросло подвійно. Але вимоги, ставлені до президента ЗДА, зросли далеко більше, бо за цих останніх 50 років ЗДА перетворилися з північно-американської країни, задоволеної з свого географічного положення між двома океанами і настороженої супроти зовнішнього світу, на провідну світову великодержаву, для якої політика ізоляціонізму є вже забутим музейним експонатом. Очевидно, що зі зростом обов'язків президента ЗДА мусіли зростати кількість центральних агенцій і число осіб у центральному апараті, підпорядкованому президентові. Ще рівно 60 років тому, за президента Вільяма МекКінлі, бюро президента містилося в трьох кімнатах на другому (европейському першому) поверсі Білого Дому і затруднювало 15 секретарів та урядовців. Тепер Екзекутивне Бюро президента (вперше покликане до життя розпорядком Ф. Д. Рузвелта) займає цілий будинок поза Білим Домом і охоплює 1,200 урядовців. Так званий Штаб Білого Дому офіційно нараховував з початком цього року 29 осіб, але число їх постійно збільшується, як, напр., призначення в мин. місяці спеціяльного дорадника президента в наукових справах. Поза Штабом Білого Дому, очевидно, є особи віце-президента та 10 членів уряду і 10, підпорядкованих дотичним членам уряду, державних ресортів з їхніми урядовцями.

Як розростається апарат Білого Дому, можна бачити з такого зіставлення: За президента Ф. Д. Рузвелта у 1939 році берпосередньо підлягали йому: Бюро Білого Дому (157 осіб), адміністрація помешкання (60 осіб), Бюджетове Бюро (100 осіб), звітодавці державних ресортів крайових ресурсів оборони (135). Цих 718 осіб (включно з президентом) діставали річно 2,400,000 дол. платні. За през. Трумана, в 1950 році ці підпорядковані йому бюра виглядали вже так: Бюро Білого Дому (223 особи), адміністрація помешкання (58), Бюджетове Бюро (508), Рада економічних дорадників (34), Крайова рада безпеки (17) і Рада крайових ресурсів оборони (271), і цих 1,112 осіб діставали річної платні 8,100,000 дол. За президента Айзенгавера під кінець 1957 року апарат Білого Дому виглядає так: Бюро Білого Дому (272 особи), Спеціяльні проєкти (117 осіб), адміністрація помешкання (69), Бюджетове Бюро (442), Рада економічних дорадників (32), Крайова рада Безпеки (74), Бюро мобілізації оборони (223), організація уряду (5) — разом 1,235 осіб з річною платнею 11,400.000 дол.

Однак, це ще не всі бюра й установи, з якими Президент має безпосередній зв'язок. Бо Комісія Гувера, покликана в 1947 році для виготовлення проєкту реформи керівного державного апарату (вона діяла до 1955 року), у своєму першому звідомленні звернула увагу на те, що існує яких 65 департаментів і агенцій, які безпосередньо звітують президентові і за які президент несе відповідальність. „Коли б президент присвячував на вислухання кожного з тих департаментів і агенцій тільки по одній годині тижнево, то це був би 65-годинний тиждень праці, не враховуючи часу, потрібного для інших президентських обов'язків" — казалось буквально в звідомленні Комісії кол. президента Гувера.

Ясно, що коли центральною, зосереджуючою і керівною фігурою того велетенського апарату є президент, то кожна його недуга, яка фізично унеможливлює йому урядування, створює відразу проблему, що її не знає ні одна інша держава у світі. Ця проблема гостріша або слабша, залежно від обставин. Наприклад, коли 24-го вересня 1955 р. през. Айзенгавер мав серцеву атаку, то в Америці й у світі було настільки спокійно, що не треба було негайно вирішувати ніякої особливо важливої проблеми. Тому тоді не було такого стривоження, як воно проявилось тепер, коли Президент захворів куди легше. Бо тепер треба: виготовити остаточно програму, з якою американська делегація має з'явитися 16 ц. м. у Парижі перед 14-ма іншими прем'єрами членів НАТО; приготовити законодатну програму для Конґресу, який зійдеться в найближчому місяці на нову сесію; приготовити матеріял для Звернення про Стан Унії — проклямації Президента з відкриттям Конґресу; остаточно виготовити проєкт державного бюджету на рік 1958/59; вирішити низку тих заходів, що їх вимагає американський нарід і весь вільний світ, а які загородили б шлях большевикам до дальших технологічних і політичних успіхів небезпечних для вільного світу.

Очевидно, що коли один президент ЗДА не всилі безпосередньо дати собі раду з усіми своїми конституційними обов'язками і для того мусить створювати щораз нові становища та обсаджувати їх довіреними особами, то тим паче не всилі цього зробити ніхто поза ним, і без нього. Головний тягар праці переймає тоді фактичний керівник апарату Білого Дому, зі скромним титулом „асистента Президента", колишній губернатор Ню Гемпширу, Шерман Адамс. Це надзвичайно ділова й працьовита людина, мовчазна, строга, ворог персональної реклями. Він відмовився рішуче відбувати пресові конференції, як також виступати на конґресових переслуханнях, пояснивши, що, як асистент Президента, виконує функції довірочного характеру. Він є тим, який дбає, щоб справно і без затримки діяли всі державно-адміністраційні керівні станиці. У відсутності президента — „комісійно" вирішуються різні справи, але в більшості випадків — президент мусить згодом таки апробувати всі ті рішення. Не зважаючи на вдосконалення апарату Білого Дому, особливо за Д. Д. Айзенгавера, який має величезний організаційний хист, — знавці цих справ погоджуються, що колись необхідною стане глибока конституційна реформа, яка краще достосувалаб до практичних можливостей обов'язки й межі безпосередньої відповідальности президента ЗДА.

ЖУКОВ, АРМІЯ І „НАЦІОНАЛИ"

До останнього моменту перед раптовим усуненням маршала Георгія Жукова з посту міністра оборони СССР і навіть вже й після лаконічного проголошення в „Правді" й „Ізвєстіях" повідомлення про його усунення світова преса, а за нею й деякі українські часописи не переставали розписувати про Жукова, як про головного суперника Нікіти Хрущова і водночас із цим кандидата на майбутнього диктатора Росії, сприйнятливого для всіх — для большевиків, для різнонаціональної, передусім російської, еміграції з СССР і навіть для... З'єдинених Держав, особливо їх президента Двайта Айзенгавера. Призначаючи таку ролю Жукову, деякі журналісти і публіцисти не вагалися навіть трактувати, як доконані факти, такі речі, як існування тривалого і далекосяжного конфлікту між совєтською армією і комуністичною партією, твердити, що вся сила очолюваного Хрущовим партійного й урядового апарату спирається на армії та її „загальновизнаному" вождеві Жукові і т. д.

Вже тоді дехто з політиків і публіцистів перестерігав проти такої безпідставної і надто оптимістичної оцінки ролі та значення армії і самого Жукова в совєтській комуністичній системі, попереджаючи водночас із цим, що таке інформування вільного світу може бути... інспіроване навіть совєтською пропагандою, яка залюбки послуговується всякими вигадками і фантазіями не тільки для дезінформації і баламучення громадської опінії ворожої сторони, але й для компромітації керівників публічної опінії на Заході і їх спроможности оцінювати правильно ситуацію. Скільки слушности і правди було в цих пересторогах і попередженнях, доказує чи не найкраще самий „відхід" Жукова: прославлюваний його престиж, вплив і могутність тріснули раптом наче миляна банька, не залишаючи й сліду за собою. Єдину користь із цілої справи записали на своє конто тільки московські комуністи, які з допомогою Жукова добилися не тільки збаламучення світової публічної опінії і компромітації їх духових інформаторів та керівників, але й деякої демобілізації і спаралізування антибольшевицьких настроїв серед російської еміграції у світі, яка звикла вважати Жукова і ще вважає його й досі (оскільки він ще не зліквідований фізично) виразником своїх надій на... перебудову Совєтського Союзу знову ж таки в „єдину неділиму".

Після ліквідації справи з роздуванням престижу і впливу Жукова і творення справжнього культу його „особистости" за... кордонами СССР, в совєтській дезінформаційній політиці, здійснюваній на Заході, почала проявлятися друга, не менш підозріла, але водночас не менше небезпечна тенденція: представляти розвиток подій у Совєтському Союзі, зокрема політику Хрущова, як посилення вирішного впливу і політичної сили „націоналів", значить представників не-російських совєтських республік, передусім українців. Здійснюється ця дезорієнтація, з одного боку, з допомогою представлення Хрущова, як родовитого і безапеляційного українця, який цілком таки для макіявельських цілей прикинувся ... росіянином (відома книжка Алєксандрова про Хрущова-українця, фантастичні вигадки якої підхопили скваплива навіть деякі українські часописи) і, з другого боку, добиваються Совєти своєї цілі в баламученні світової опінії з допомогою „розраховування" на всяких „енків", що займають видатні становища в совєтській армії і в центральних органах КПСС. Знаходиться все більше „експертів", які на підставі факту народження в Україні того чи іншого совєтського маршала, члена ЦК КПСС чи видатного діяча МВД, або ж на підставі українського звучання його прізвища виводять далекосяжні висновки про те, якою могутньою, вирішальною силою стали українці в Совєтському Союзі, і то під опікою і з допомогою ... Хрущова.

Звичайно, не можна заборонити газетярам і кореспондентам, ласим до сенсації, дошукуватися всіляких тенденцій у совєтській політиці і на підставі тих чи інших „заобсервованих" ними фактів та ознак будувати свої концепції і ще дивовижніші політичні фантасмагорії. Але ж українським політичним колам треба тим більше звертати увагу на факти такого дезінформування української і подекуди американської публічної опінії, і реагувати на них як на шкідливі не тільки для української визвольної справи, але й взагалі для боротьби вільного світу з большевизмом.

Безвідповідальне і безпідставне роздування „могутности і вирішного впливу" українців у совєтській провідній верхівці, здійснюване сьогодні вже навіть деякими публіцистами з українського націоналістичного табору на еміграції, може мати фатальні — але цілком бажані для Москви і згідні з совєтською екстермінаційною політикою — наслідки для підсовєтських українців і для українського визвольного фронту на еміграції. Комуністичні Маліновські і Москаленки, а передусім „Маккіявелі з Калинівки" — Нікіта Хрущов не завагаються ні на мить перед ліквідацією небезпечних для цілости СССР і міжнародного комунізму „націоналів" так само, як не завагалися вони ліквідувати своїх соратників Молотова, Маленкова, Кагановіча і востаннє многократного „героя Совєтського Союзу" Георгія Жукова. З другого боку, розбуджування тих чи інших надій серед української політичної еміграції на можливість переміни Совєтського Союзу в державу національностей під проводом ... укранців, значить у „ролі рішального чинника в Совєтському Союзі", може причинитися не тільки до демобілізації українського антикомуністичного й антимосковського фронту, але й до чергових проявів „зміновіховства", совєтофільства і „повертання на родіну", що завдали такої шкоди українській визвольній справі наприкінці двадцятих років і що так трагічно — майже поголовною фізичною ліквідацією — закінчилися для самих „зміновіховців" та поворотців.

Українці в „ролі вирішального чинника в Совєтському Союзі" вже були — Шумські, Яворські, Бадани, Скрипники, Затонські, Хвильові й десятки інших „енків" не раз і з не-українським звучанням прізвищ. Всі вони минулися, всі вони безславно й жорстоко зліквідовані. Про велику „українську місію" в Совєтському Союзі, про велику ролю і можливості українців марили Степан Рудницький, Юрко Тютюнник, Юліян Бачинський, Антін Крушельницький, їдучи в підсовєтську Україну. З їхніх могил навіть сліду сьогодні немає. Про вирішну ролю в політиці Совєтського Союзу мріяли Косіори, Балицькі, Демченки і Любченки поки їх в 1937 р. так же негадано, як двадцять років пізніше Жукова, не зліквідував Хрущов, що на його дволичність — згідно з сьогоднішнім переконанням українського еміграційного публіциста — українці, мовляв, „не потребують... ані скаржитись, ані нарікати..."

ДЕСЯТЬ РОКІВ ТЕЛЕВІЗІЇ

Ролю, шляхи і форми розвитку американської телевізії порівнює дехто до революції. Дефініцією кожної успішної революції є тотальна, радикальна зміна. За останніх десять років в американському побуті, світогляді та житті саме й наступила така тотальна й радикальна зміна, і причинником її була — телевізія. З кінцем цього року минає десять років, як магічна світляна скринька появилася на торговельному ринку, з обмеженій. продукції.

З кінцем 1947 року продано 6,500 телевізорів, зі засягом на яких сто тисяч душ, з чого одна третина припадала на Ню Йорк. Програми були короткі, було їх кілька на тиждень, з ділянки спорту, куховарства, були також легкі скечі-водевілі. При цьому більше часу забирало людині кручення галок тодішніх „скриньок", як сама приємність слухати та оглядати образи на малесенькому екрані. В квітні 1948 року число власників апаратів подвоїлося, за два роки продукція переступила мільйонову цифру, а потому все пішло шаленим американським темпом, без кінця й стриму.

Як кожна велика революція має елементи несподіванок, так було й тут. Досіль всемогутня радіова індустрія, а також „срібний екран" та його всесильна твердиня — Голлівуд збирали лаврові вінки успіхів і слави, як також фантастичні доходи. Перші натяки на майбутнього конкурента в цій ділянці мистецької комунікації (і бизнесу) відносні спеціялісти та „боси" зустріли сальвами сміху і кпинами. Рівно двадцять років тому радіовий програмовий тижневик „Редіо Гілд" закпив собі із телевізійних спроб, які були в стадії експериментів по різних лабораторіях, здебільша в Ню Йорку та Шикаго. Цей журнал розіслав був своїм передплатникам і читачам т. зв. „столітнє зерно", завинене в цельофан, з такою заввагою: „Посадіть це зерно в горнятко, давайте багато води і виставляйте часто на сонце. Коли зерно зійде й зацвіте — покрутіть головку в своєму телевізійному апараті, що його ваш онук буде мати"...

Не так, однак, сталося, як декому тоді здавалося! Телевізійна „революція" заскочила радіову та кінову індустрію так несподівано, що були роки, зовсім недавно, коли здавалося, що цим двом панам світу, зокрема ж Америки, прийде кінець. На швидку руку ці більйонові індустрії стали затикати й латати діри в своєму самопевному кораблі. І то так — що, наприклад, кінова індустрія врятувала свою шкіру переключенням фільмової продукції на різні тривимірні винаходи, всякі „техніколоре", „сінерами", „сінема-скопи" й таке інше. Радіові потентати знайшли рятунок у тому, що просто викуплювали чи паралельно до своїх радіових станцій будували телевізійні. Добрий купець не пропаде ніколи!

Які зміни та наслідки викликала телевізійна „революція" за останніх десять років — в характері, психіці, світосприйманні людини в ЗДА та по інших континентах світу — важко собі уявити. Телевізійний апарат потряс душею Америки, а то й рештою світу ще основніше і радикальніше, як бизнесовим світом! Досіль ніякий комунікаційний засіб не взяв у полон стільки душ, як телевізія. З кінцем цього року 110 мільйонів мешканців нашого краю сидить при 45 мільйонах телевізійних апаратів. А які з цього масового огляданя й слухання наслідки, під кожним аспектом — нехай скажуть такі звіти: пере-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Гребеняк

ПАМ'ЯТІ о. МИХАЙЛА МОСОРИ

Цього року восени минуло 10 років від смерти о. Михайла Мосори, довголітнього пароха міста Сколе та сколівського декана, взірцевого священика-громадянина, невтомного працівника на освітньо-культурному, економічному, національно-політичному та релігійному полі. Головно Бережанщина та Скільщина, де Покійний довгі роки був священиком, багато завдячують йому майже в кожній ділянці суспільного життя. Покійний, ставши на початку 80-их років минулого століття адміністратором у Рибниках, по смерті свого тестя о. Антона Лежогубського, а опісля парохом у Поручині, Бережанського повіту, береться зразу до праці на народній ниві. В темному, занедбаному селі Поручин, яке Богдан Лепкий описує в оповіданні „В глухім куті", засновує о. Мосора першу, мабуть, на Бережанщині читальню „Просвіта" та „Братство Тверезости", опісля товариство „Сокіл". Стає головою тих товариств, ширить освіту, народну свідомість та виховує нове покоління, впливає на батьків, щоб посилали своїх синів до середніх шкіл, і сам безплатно веде підготовчі курси до гімназії. Засновує у селі драматичний гурток, і на його перші аматорські вистави „Правда все горою" і „За хлібом" сходяться глядачі з усіх сумежних сіл.

Свою діяльність поширює о. Михайло Мосора на терен цілого Бережанського повіту, працюючи спільно з іншими священиками - патріотами Сильвестром Лепким, Григорієм Кунцевичем, Ксенофоном Сосенком, Іваном Дидиком, Омеляном Королем, Григорієм Гарматієм, Омеляном Гаврищком. Співпрацює також з передовими світськими діячами, що в їхніх рядах були: Андрій Чайковський, Осип Ковшевич, Василь Яворський, Олекса Таначкевич і Тимко Старух.

Наприкінці минулого і на початку 20-го сторіччя допомагає безінтересовно соткам перших наших переселенців з Бережанського та сусідніх повітів в їхній еміграції за океан.

У 1905 р. стає парохом в місті Сколе, де береться до організації, тоді ще занедбаної й відсталої, сколівської Верховини. Перед 1905 роком, одинокий д-р Андрій Чайковський, що провадив дуже короткий час адвокатську канцелярію в Сколім, підготовляв ґрунт під національне відродження сколівської Верховини, і заложив Позичкову Касу „Верховина". О. Мосора був начальним директором цієї каси впродовж усього її існування — аж до осені 1939 року. Завдяки кредитовій діяльності „Верховини", головно до першої світової війни, врятовано багато селянських господарств від ліквідації та руїни, а діяльність її поширилася далеко поза межі судового та політичного повіту Сколе. Навіть селяни з Угорщини приходили часто до Покійного за грошевою поміччю та порадою.

Разом з д-ром Петрушевичем і д-ром Ваньом засновує о. Михайло Мосора першу на Бойківщині торговельну спілку „Єдність". За час понад 40-літнього його побуту в Скольому не було ділянки народного життя, до якої не приклав би він своїх працьовитих рук. Погідною вдачею, надзвичайним тактом та рівновагою духа з'єднав він загальні симпатії не тільки своїх співробітників, але й усього населення сколівської Верховини. Своєю твердою, скромною але послідовною працею, при піддержці горстки ідейних і активних священиків Скільщини, зокрема місцевих о. Миколи Притуляка і о. Ковалюка та представників місцевої інтелігенції, довів до національного та економічного відродження в тому терені, де раніше панувало москвофільство. За час громадської роботи о. М. Мосори на Скільщині в колі тих світських діячів, що з ними Покійному доводилося співпрацювати, були такі особи: Євген Петрушевич, Лев Левицький, Степан Дольницький, Іван Булак, Теодор Ваньо, Володимир Бемко, а передусім д-р Микола Ценко та проф. Щуревич. Бувши постійним головою В-ва „Охорони Воєнних Могил", при помочі пластової організації, о. Мосора довів до впорядкування могил УСС-ів на Маківці і рікрічно організував на цій горі величаві Свята Героїв, що в них число учасників в 1936 році перейшло 30,000 осіб з усіх західньо-українських земель. Маківка стала символом культу поляглих борців за волю України, а перша неділя в серпні, коли відбувалася ця проща, була національним святом, подібно, як 1-го Листопада, Роковини Крут чи Базару. Впродовж кільканадцятьох років, перед другою світовою війною, Покійний очолював філії Т-ва „Просвіта" та „Відродження" на Скільщині, і в цих ділянках добився великих успіхів. У всіх гірських селах коршми перемінилися на читальні „Просвіти" та школи. Організував також о. Мосора в Скольому початкові кляси української гімназії та вчительської семінарії, даючи цим спроможність дітям бідніших батьків набути середню освіту. В 1917 році заснував „Сирітський Приют", куди стягав дітей-сиріт з цілої Скільщини. З часом його заходами та за його ініціятивою вибудувано сирітський дім ім. Митрополита Андрія Шептицького, що ним Покійний займався аж до приходу большевиків. Вів життя правдивого спартанця. Працював понад 15 годин денно, часто поза північ.

У 1935 році об'єднане громадянство Скільщини святкувало 30-літній ювілей свого улюбленого пароха та декана. На тому святі д-р Микола Ценко виголосив ювілейну промову про життя та працю ювілята. Були чисельні привіти центральних та місцевих установ, від народженців Сколього, що жили тоді в інших місцевостях, а головно зворушливі привітання від сиріт.

Велику активність виявляв Покійний також у політичній ділянці. Був одним з організаторів і головою Української Національно - Демократичної партії, опісля Українського Національно - Демократичного Об'єднання повіту Сколе. Особливо ж брав живу участь у виборах, спершу до австрійських, опісля до польських законодатних установ.

Коли в 1936 р. дійшло на Скільщині до страйку лісових робітників (у лісах баронів Гредлів), Покійний інтервеніював спільно з д-ром Миколою Ценком у дирекції лісів, де зустріла їх зарозуміла відповідь директора: „Ми до вашої церкви і читальні не мішаємось, а з робітниками вміємо дати собі раду". Але цим делегати не зразилися і вели справу аж до переможного кінця.

Не обійшлося без переслідувань і арештів збоку польського окупанта. У пам'ятному листопаді 1918 р. гурток українців під проводом Покійного, перебрав, в імені Української Народної Республіки у Скольому владу від австрійської адміністрації. В 1919 р., негайно після приходу до влади поляків, о. Мосору заарештовано. Покійний пересидів тоді більше як пів року по тюрмах (у Стрию, Перемишлі, Ярославі та Львові). На початку 20-их років був арештований знову під час підготови до виборів у польський сойм.

За маніфестаційний похід на гору Маківку в 1936 році адміністраційна влада покарала Покійного гривною 500 злотих.

Тепер, на чужині, дійшла до нас сумна вістка, що вже десять років тому наш улюблений Провідник Скільщини, майже самітний (бо його родина розсіяна по цілому світі), замкнув очі на вічний спочинок.

Якщо б не трагічні політичні відносини, в Скольому явилися б тисячі вірних верховинців, щоб віддати останню прислугу своєму духовому батькові та провідникові.

Степан Куропась

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Організаційні наради УНСоюзу 16 і 17 листопада були доказом великого заінтересування справами УНС. Як на район, що числить 8,000 членів і 27 Відділів, приявність в обох днях не відповідала величі Союзу в нашому районі. Представники 18 Відділів в суботу і учасники зборів в неділю, це були ті активні союзовці, що прийшли не лише послухати, але й забрати слово в союзових справах.

Головний предсідник Дмитро Галичин приїхав на наради ще в п'ятницю ввечорі, де його зустріли на летовищі союзовці Т. Носієвич, секр. 423-го Відділу, екзекутивний директор „Тризуба" п. Петро Пуцило і підписаний. По дорозі в місто відвідали Народний Дім на Савт-Сайді, що є осідком 35-го Відділу У. Н. Союзу. Секретар Відділу п. Савчак прийняв нас чим хата багата.

В суботу в чвірку: Галичин, Шпіхула, Носієвич і підписаний оглянули майже всі реальности, на які УНС дав позичку. В суботу ввечорі на курсі організаторів була мова про те, як найкраще підійти і вписати нових членів. Гол. радний Я. Падох зібрав цікавий матеріял в тій ділянці, базований на власному досвіді.

Недільне віче будо інтересне, бо живе. По рефератах була дискусія в справах УНСоюзу і „Свободи". Деякі з дискутантів мали критичні зауваги що до Шикаґовської хроніки.

З нагоди сходин пластових сеньйорів, де промовляв радний Я. Падох, п. Галичин в товаристві підписаного, відвідав пластовий дім, де зустрів членів 472-го (пластового) Відділу УНС. І так по двох днях активности і недіспаних ночей в понеділок вранці відпровадив я в товаристві секр. 423-го Відділу п. Носієвича наших гостей, п. Галичина і Падоха, на летовище в поворотну дорогу до Джерзі Сити.

День Ветеранів, давніший День Перемир'я дня 11-го листопада, став днем в історії Америки. Зміну назви треба було перевести, бо молоде покоління не могло зрозуміти, чому відзначати той день з першої світової війни, якої воно не пам'ятає. В додатку вимирають учасники 1-ої світової війни і організації ветеранів перебирають молоді. Замісць пісні „Інас лонґ вей ту Тіпперари", прийшли нові ґльобальні від „Монтезуме до Тріполі". Але хоч забракло споминів і незрозумілих пісень першої світової війни слава не пропала. Перемінили День Перемир'я на День Ветеранів в пом'ять — як висловився ген. Мек-Артур — того, що „Старий Жовнір ніколи не вмирає, він лише відходить..."

Великі Осінні Вечерниці з котильйоном відбулися 3 листопада, в залі Лайонс на Норт Евню. Є це традиційні вечерниці Оселі в Равнд Лейку, яка від ряду літ майже з приходом нових еміґрантів веде дитячу літню оселю над Круглим озером. Минулого року організація збудувала новий павільйон коштом 4 тисяч долярів, який буде відкритий щойно на слідуючу весну. Вечерниці, як рівнож Маланчин Вечір, обчислені на те, щоб з доходу робити потрібні ремонти на оселі. Бо треба модернізувати не лише оселю, але й все наше життя.

Самі вечерниці відмінні від інших тим, що там є все аранжер. Ним від років є д-р Барановський, який все, як і цього року, старався надати забаві старокраєвого характеру. Треба було танцювати на його команду, або творити різні групи і безперервні ланцюхи танцюристів, що надавало забаві трохи чару. І власне цей чар зібрав і цього року багато молоді. А звісно, що танок це спорт молоді, а старші, це лише потрібний додаток до буфету. Вечорниці вдалися і був потрібний дохід, який є заплатою для тих, що трудилися біля них. Королевою Оселі на 1958 вибрано панну Шевченко, корону передала їй панна Нагорняк, королева 1957 р.

Конвенція Щадничо-Позичкових Спілок Америки відбулася у нас 22—26 листопада в готелі „Конрад Гілтон". Участь в Конгресі взяло 4,425 делеґатів. У великій залі готелю, на сцені прикрашеній квітами, півколесом засіли колишні предсідники Ліґи під час останніх 15 років, представники влади, Конґресу і Сенату. З промов, виголошених на конвенції, виходить, що майно Ліґи згаданих спілок дійшло до 46 більйонів долярів і сьогодні Ліґа контролює 40% всіх нових морґеджів, що є й головною ціллю Ліґи. Американський дім є сторожем американських свобід — проголошувала вивіска над сценою, на якій засіли представники цього фінансового потентата, що впродовж 65 літ з нічого, дрібними ощадностями зумів сконцентрувати у своїх спілках все готовий капітал на будову чи купно домів. Щодня виходили конвенційні, багато ілюстровані газети, які на своїх 8 сторінках коментували промови банкирів і аналізували заяви конґресменів і сенаторів. Конвенція розбирала не лише фінансову політику уряду, інфляцію, будівельну індустрію, відсоткову стопу, але й хмари, що зависли над Америкою у зв'язку зі „спутніками". Уступаючий президент Ліґи Мар заявив, що 1958 рік буде відмінний, бо не знати, яка буде політика уряду і які будуть економічні відносини в країні, а язва спутніків буде мати вплив на видатки уряду для народної оборони. Осип Гольцка зі Стетен Айленд, Ню Йорк, став президентом на 1958 р. У списку всіх делеґатів було 4 українців а саме: адвокат Іван Тарнавський і п. Василь Волянський з української Спілки „Парма Сейвінґс" в Клівленді і Петро Пуцило та Степан Куропась з української спілки „Трайдент Сейвінґс" з Шикаґо. Українські делеґати були весь час в контакті, мали окремі наради і зустрічі при обіді чи вечері. На закінчення мали спільну вечеру в готелі „Амбасадор Вест", де й розпрощалися.

В річницю мадярського повстання проти совєтської тиранії були мадярські маніфестації по всій Америці, були і в Шикаґо. На вічу всі брали в оборону малий мадярський нарід, докоряючи, великодержавам за те, що не піддержали повстання. Ірляндці порівнювали мадярів до себе і твердили, що вони разом з поляками і мадярами відбили атаку турків в 17 століттю, що хотіли опанувати Европу. Бо ніхто інший, як кавалерія Собєского під командою ірляндських генералів О'Рурке і графа Деласі звільнила обложений Відень. Про те, що кавалерію Собєского творили вибрані полки козаків, світ не хоче знати. Козаки наложили головами, а „кредит" і славословія дістали Собєський, мадяри і ірляндські генерали.

Українська громада в Гемонд, стейту Індіяна, є українським селом в американському морю того промислового осередку. Місто є осідком 107-го Відділу УНСоюзу, що є першою організаційною клітиною в тому районі. Духово Гемонд є зв'язаний з українським Шикаґом, бо віддаль 30 миль зменшилася з приходом добрих доріг.

Православна церква св. Михайла існує там від 1938 року, а обслуговує її під час останніх 15 літ о. Павло Дармоць. Громада збудувала церкву і приходство. В слушний час докупив о. Дармоць за 800 долярів 6 акрів землі, яка тепер варта 100 тисяч. На Михайла мали празник і зробили запрошеним гостям несподіванку. Не знати коли і звідки показали й відслонили новий, модерний Народний Дім і Школу. Почали без цента, дали безплатну роботу, а за матеріял що коштував 60 тисяч, люди заплатили готівкою, як побачили, що дім став на ноги. І так мала українська громада, що числить 150 родин, збудувала Дім вартости 1/4 мільйона, так задержала процес повної американізації на довший час.

Друга, молодша і бідніша православна громада в Гарвей, Ілл., що є осідком 335-го Відділу УНСоюзу, мала посвячення „Дзвона" якраз в часі, коли у нас гостювали п. Галичин з д-ром Падохом. Тому не було в цей день у нас виміни делеґатів, бо кожна сторона пильнувала свого.

Проф. В. Кубійович по своїх моральних і матеріяльних успіхах в Канаді приїхав через Міннеаполіс і до нашої громади. Окремий Громадський Комітет опікувався визначним українським науковцем, який поставив за завдання свойого життя дати нам Енциклопедію. Комітет подбав теж про його зустріч з громадянством в суботу і неділю 30 листопада і 1-го грудня. Відвідав він теж в товаристві п. П. Бабяка, голови Комітету, наших духовних достойників обох церков, Об'єднання, Ліґу, СУМА і ООЧСУ. Інформував нас, що до такої великої праці має в Сарселі всього $2\frac{1}{2}$ науковця, бо нема чим дати новим силам можливість прожитку. Як пощастило в Шикаґо? Коли порівняти нас з Торонтом, що зложило чи деклярувало 14 тисяч на видання гаслової енциклопедії, то порівняння не є корисне для Шикаґа. В суботу, на багато промов, бажань успіху і сердечних привітань для професора, не посипалися гроші, як повинні. Один д-р Сімінович дав другу тисячку, і без промови.

В неділю була доповідь на тему „Кордони України". Теж була збірка. Як пишу ті рядки, Шикаґо дало 1,050 дол. готівкою а 4,000 деклярувало. Але не треба тратити надії. В кредитівці „Самопомочі" є конто, на яке ще люди складають датки, бо є багато людей, що ще принесуть і свій даток. Комітет рахував, що Шикаґо зложить 10 тисяч, отже є ще, нагода для всіх помогти добрій справі.

Софія Смук, членкиня УНСоюзу, відійшла від нас у вічність, бо передчасно, на 58 році життя, доконала її недуга пістряка. Покійна, дружина відомого лікаря і українського мецената д-ра Івана Смука, не дбала за почесті, не йшла на сцену, не виголошувала промов. А вона виконувала чесно і солідно працю в жіночих організаціях і поза ними. Опікувалася пластунами і велика 400 акрова фарма д-ра Смука в Накс, Індіяна, була від років їхнім літнім табором. Допомагала новоприбулим матеріяльно і морально і мала між ними багато щирих приятелів. А давніші посестриці знали її з праці в Запомоговім Товаристві Українських Жінок і Золотого Хреста. Останні два роки жила на фармі. Поховали її величаво — а пам'ять цієї скромної пані остане напевно в пам'яті шикаґовської громади.

● **В Колумбії** (Південна Америка) пропонують посилити боротьбу проти бандитизму, внаслідок якого кожного місяця гине коло 100 осіб. Ворожнеча між Ліберальною й Консервативною партіями в тій країні останнім часом обернулася в звичайний бандитизм.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Гемтремк, Міш.

Срібний Ювілей о. д-ра Степана Кнаппа

Українська парафія при укр. кат. церкві в Гетремку святкувала від 13 до 17 листопада ц. р. срібний ювілей священства пароха церкви і декана Західнього Деканату о. д-ра Степана В. Кнаппа. В дні 13-го листопада ц. р. минуло якраз 25 літ від часу, коли ювілат одержав священичі свячення в Папському Семинарі св. Йосафата в Римі від єпископа Перемишля Кир Йосафата Коциловського. Срібний ювілей о. д-ра С. В. Кнаппа почався в середу 13 листопада ц. р., а закінчився величавим бенкетом в неділю, 17 листопада ц. р. В міжчасі, крім церковних відправ при співучасті 52 священиків з різних сторін ЗДА, відбувся в четвер 14 листопада ц. р. гарний концерт шкільних дітей з парахіяльної школи, влаштований в честь Ювілята заходами сестер і учительок згаданої школи, під проводом сестри настоятельки М. Соломеї ЧСВВ. Між священиками, які прибули на ювілей, слід відмітити о. Степана Тиханського з Нортгемптон, Пен., та о. капеляна Василя Федиша, які відбували теологічні студії в Римі разом з Ювілятом. Ювілейний Бенкет, влаштований Ювілейним Комітетом під керівн. о. Ореста Балабана та під головуванням п. В. Бабака, почався в неділю, дня 17 листопада ц. р., о год. 2-ій по пол. в просторій шкільній авдиторії при співучасті понад 800 осіб, які заповнили дві просторі залі авдиторії. На бенкет прибули, між іншими визначними особами, губернатор Стейту Мишиґен М. Віллямс, наше священство, члени Міської Ради м. Гемтремк з головою Ради п. Юлією Рукс на чолі, представники українських організацій м. Дітройту й Гемтремку, представники давніх парафіян церкви св. Володимира в Арнолд-Новий Кенсінгтон, де ювілят був парохом 19 літ, та представники укр. кат. церкви св. Івана Христителя в Дітройті — Захід. З програми бенкету, який відбувався під проводом тостмайстра о. Ярослава Данильчука з Карнеґі, Пен., слід відмітити промову губернатора стейту Мишиґен М. Віллямса, привітання від священства о. Михайла Бохневича, пароха церкви св. Івана Хрестителя в Дітройті — Захід та о. Михайла Горошка, пароха укр. кат. церкви у Віндзорі (Канада), та привітання від громадянства адвоката Михайла Мозоли і інж. Атанасія Мілянича. Опісля відчитано вручений головою Міської Ради в Гемтремку п. Юлією Рукс привіт Ювілятові від Міської Ради в Гемтремку з підписами всіх радних. Опісля наступили привіти від українських організацій, після чого забрав слово Ювілят, о. д-р С. В. Кнапп і подякував Ювілейному Комітетові, співробітникам та учасникам святкувань за привіти та виявлену йому прихильність. Кінцеву молитву виголосив о. Степан Круховський, а після молитви зібрані відспівали Ювілятові стародавню пісню „Многая Літа".

О. М.

Йонкерс, Н. Й.

Вельмиталежна вдячність.

За ініціятивою Комітету Об'єднаних Організацій при парохії св. Михаїла відбувся 24-го листопада ц. р. бенкет в честь о. дек. Василя Клоса з нагоди довершення двох великих його діл: збудування гарної парохіяльної школи та потрібного конвенту для Сестер-учительок.

Торжество це було виявом вдячности нашої громади за велику працю і труд Ювілята, увінчані повним успіхом. Бо з понад 500,000 долярів видатків лишилося до виплачення ще 69 тисяч долярів.

За президіяльним столом засіли Ювілят, його люблена цілою громадою дружина, члени родини, запрошене духовенство, посадник міста Йонкерс, представники Міської Ради та чільніші громадяни. Товстмайстером був д-р В. Кіналь. Під час обіду забирали голос офіційні представники і репрезентанти майже всіх організацій нашої громади (від УНС п. Гарасимів). О. дек. Клос призначив отриманий дар у формі $400 як слідує: $200 на парохіяльну школу, $100 на семінар та $100 на найбідніших втікачів в Европі. Крім цього зложив менші дари на інші шкільні та добродійні цілі.

Технічною підготовкою обіду зайнялися п-ні Франчик, гол. Об'єдн. Комітету, п-ні Барецька, п-ні Петрик, п-ні Джуліяно та інші.

С. К.

Честер, Па.

25-літній Ювілей священства митрофорного прот. о. Омеляна Мицика.

У неділю 27 жовтня ц. р. торжественно відсвяткував 25-літній Ювілей свого священства, митрофорний прот. о. Омелян Мицик.

Ювілей влаштувала Парафія при співучасті всіх організацій Парафії, Відділів Українського Народного Союзу та Відділів Союзу Українок. Релігійна частина Ювілею почалася в суботу Всенічною, яку відслужили Високопреосвященніший Митрополит Іоан в сослужінню довколишнього духовенства. В неділю тіж самі відслужили св. Літургію та Молебен за здоров'я Ювілята.

О годині 4-тій по полудні відбувся Бенкет в честь Ювілята, під час якого товстмайстром був митрофорний прот. о. Іван Савчук, благочинний на Филаделфію. Святочну промову виголосив Митрополит Іоан, а також промовляли представники від парафії, парафіяльних організацій, від Відділів Українського Народного Союзу, Відділів Союзу Українок та Українського Робітничого Союзу.

Після Бенкету відбувся Концерт, під час якого співаля, деклямували та прекрасно вивели українські танки під проводом інструктора Теодара Торстлика. Відчитано листи і телеграми з привітами від різних людей з різних частин Америки. При закінченні Ювілею предсідник парафії пан Михаїл Бартіш, зложив привіт від Парафії, від Парафіяльного Уряду та передав дарунок: фільмову камеру та прожектор з усіми приладами.

Митрофорний прот. о. Омелян Мицик народився в Синевідську Вижнім, повіт Сколе, де закінчив народну школу. До гімназії ходив і в Стрию і у Львові, а поставлений у священики у Клівленді, архиєпископом Теодоровичом, у якого і закінчив богословський теологічний курс. У священика поставлено Ювілята 28 жовтня 1932 року. Як парох Катедрального Собору св. Володимира в Шикаґо, Ювілят був благочинним на три стейти: Иллиной, Індіяна і Висконсин.

За його заслуги для церкви в Злучених Державах Америки, Митрополит Іоан під час св. Літургії нагородив його мітрою. Впродовж 25 літ свойого служіння церкві був тільки на трьох парафіях: Ембрідж 2 роки, Честер 12 літ, Шикаґо 11 літ, а тепер знову у Честер, Па., де збудував прекрасну церкву. У Шикаґо подбав про прекрасний іконостас та за його адміністрації церква стала Катедральним Собором.

В громадському житті був завсіди активним членом Українських Націоналістів, в Ембрідж, Па., зорганізував Першу Маніфестацію проти большевиків за голод на Україні.

Від прибуття до Америки став членом Українського Народного Союзу. Завсіди був активний у Відділовім життю, зорганізував Відділ св. Володимира в Шикаґо з новоприбулих із східніх земель України. Був два рази вибираний на Конвенцію УНСоюза, які відбулися у Вашинґтоні.

Н. Н.

Нюарк, Н. Дж.

Доповнення до допису про Ювілей проф. Т. Каськова.

В доповненні до допису з Нюарку „Вшановано піонерські заслуги проф. Т. Каськова" поміщеного в числі 228 з 26 листопада, 1957 р., слід додати: Від оо. Редемптористів, які обслуговують парохію св. Івана Хрестителя в Нюарку, о. протоігумен Вол. Маланчук переслав щирий привіт з побажаннями від Чину, а оо. Вол. Красвський, бувший парох, і Дм. Библів теперішній парох, висловили особисті привіти й побажання достойному ювілятові, від себе і від монастиря в Нюарку.

Н. Н.

ДЕСЯТЬ РОКІВ ТЕЛЕВІЗІЇ

(Закінчення зі стор. 2-гої)

січний американець віддає більше часу телевізії, як кожному інакшому зайняттю, крім сну! Тут статистика враховує й години, призначені на працю, на прожиток. Інститут („рісерч") Нелсона подає, що американська спільнота протягом тижня присвячує 2.6 більйона годин на слухання телевізії, а лише 1.9 більйона годин на „економічні заняття".

Рівнобіжно із засягом цієї найновішої „музи" в широкі маси, появилися і щораз більше зростають нові ділянки економії і промислу. За останніх десять років американці видали на саму лише направу своїх телевізорів три чверті більйона долярів. Приблизно таку саму суму видано в той час на квитки до театру, на концерти, на книжки. Загальна сума, видана покупцями на самі телевізори аж утроє вища! В 1946 році відвідало кінотеатри 82 мільйони осіб, а в 1955 році (при одночасному змодернізуванні тієї ділянки) — лише 46 мільйонів.

Поважними мінусами, а то й загрозою для духового та інтелектуального життя нашої країни, у зв'язку з шаленим розвитком телевізії, є такі об'яви: сильно зменшилося відвідування молоддю, а то й старшими, публічних бібліотек. Взагалі обнизилося заінтересування книжкою, друкованим словом, окрім легких журналів та щоденної преси. Щобільше, телевізія стала диктатором людини! Мала електронічна коробка в нашому домі наказує нам, що маємо їсти, що і де купувати, як одягатися, навіть які пісні співати... Густо-часто ця скринька в нашій кімнаті перевернула догори дном довгими роками освячений порядок дня і змінила наші навички та уподобання в ще більшій мірі, аніж авто, що є на списку чинників, які вчинили Америку інакшою.

Подібне, але в меншій мірі „спустошення" старого ладу викликала телевізія і в широкому світі. Як писав недавно один журнал, телевізійні антени стали нормальним явищем на славній Апійській дорозі, яка пам'ятає часи римських імператорів. Крім найвідсталіших країн світу, нема держави без телевізійних стацій. Для інформації подаємо стан з останніх місяців ц. р.: Велика Британія — 7 мільйонів приймачів; Західня Німеччина — один мільйон приймачів; Франція — 550 тисяч; Італія — те саме число; Бельгія — двісті тисяч; Голляндія — сто тисяч і т. д. Щодо СССР, то, як вірити совєтським цифрам, майже півтора мільйона „щасливців" втішається там скромними телевізорами. Японія має їх 700 тисяч.

З поширенням засягу цього „восьмого чуда світу" постають нові проблеми для тих, що наповнюють цю „чародійну" скриньку змістом. Якщо є яка гостра критика, то хіба щодо телевізії, пише один фаховий журнал, який нарахував, що на 113 телевізійних рецензій у пресі лише п'ять було прихильних, а решта „била" програми або їхніх виконавців. З другого боку, самі виконавці, а ще більше їхні „боси" признаються, що телевізійне мистецтво ще не осягнуло свого вершка і має поважні хиби.

Смертельна хвороба телевізії — це її стандаризація. Це хробак, що її точить, і покищо не знайдено ліку на цю недугу. З тією важкою проблемою переступає телевізія поріг першого десятиліття. Це не жарти: 110 мільйонів слухачів у самих лише ЗДА очікують нових шляхів та вищих ідей від цієї скриньки у своїй хаті, що „сміється, скаче й плаче" від ранку до пізньої ночі.

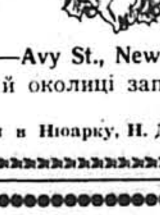
Щораз виразніше кристалізується думка, що рішальним чинником у цій молодій ділянці масового, спопуляризованого мистецтва (й бизнесу) має бути не те, „скільки людей слухає, але як вони слухають". Це пошукування нових шляхів називає дехто новою революцією в ділянці телевізії. Від її дальшого розвитку в поважній мірі залежатиме доля і значення цієї „балакучої скриньки" у нашій хаті і у широкому світі, в майбутньому.

Т. С.

● **Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон** заявив, що йому подобається плян голови спілки будівельних робітників Ричарда Дж. Грея, — „заморозити" в 1958 році платні, щоб таким чином припинити інфляцію доляра.

● **Французький парлямент** ухвалив закон про примусову асекурацію для відшкодування третіх осіб, пошкодованих в автомобільних катастрофах. Власникам авт, що не матимуть такої асекурації, загрожує кара 6 місяців в'язниці і до 12,000 долярів гривни.

В суботу дня 21-го грудня 1957 року
о год. 3-ій по полудні
загостить до наших найменших
Св. о. МИКОЛАЙ



Небесна канцелярія відкрита
від год. 1-ої по пол.
Заля Рідної Школи, Sanford Ave.—Avy St., Newark,
Українську дітвору Нюарку й околиці запрошує на то свято
28 Відд. Союзу Українок Америки в Нюарку, Н. Дж.

Союз Українок, Відділ 21 в Бруклині, Н. Й.
улаштовує
в неділю дня 15. грудня 1957 р.
виставку, комедію в трьох діях
„ЖИВІ ПОКІЙНИКИ"
В Українськм Народнім Домі, 216-218 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Початок о год. 5:00. Вступ $1.25.

УВАГА! НЮ ЙОРК Й ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
У суботу, 14-го грудня 1957 р.
відбудеться
у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку, 140 Друга Евню.
СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР З БЕНКЕТОМ
для відзначення 40-ліття
ВІДНОВИ УКРАЇНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ.
У ПРОГРАМІ: святочне слово ген.-пор. О. Загродського, фортепіянове сольо Д. Гординської-Каранович, доповідь д-ра Ст. Ріпецького, деклямація дир. Н. Гіриака та хоровий спів Українського Хору „Думка".
Ціна квитків: $5,00 від особи. Початок о год. 5-ій вечора.

У неділю, 15-го грудня ц. р. будуть відслужені в українських Церквах м. Ню Йорку ВРОЧИСТІ ПАНАХИДИ за спокій Душ поляглих і померлих ВОЇНІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА, а зокрема в обидвох Православних Церквах після Служб Божих, а в Греко-Катол. Церкві св. Юра біля год. 12-ої, після Служби Божої в долішній каплиці.

До як найчисленнішої участи у Святочному Вечорі та Панахидах запрошуємо всі Товариства і Організації (в часі панахид з прапорами), б. Воїнів усіх Формацій та все Українське Громадянство.

Окремий Комітет при ОбВУА.

ДОПОМОЖІТЬ Капелі Бандуристів об'їхати світ!
Щоб належно спопуляризувати виїзд Капелі, купуйте ці значки



та наліплюйте їх на ковертах святочних поздоровлень.
Аркуш на 50 марок дістанете без затримки, якщо надішлете лише одного доляра на адресу:
FRIENDS OF THE UKRAINIAN BANDURISTS CHORUS, Inc.
P. O. Box 119, Hamtramck Br.,
Detroit 12, Mich., U.S.A.
Управа Товариства.

В НЕДІЛЮ, дня 15-го ГРУДНЯ 1957 року — Год. 2:30 по полудні
на грищі NEW FARMERS OVAL, ч. 2
при Metropolitan Ave. & 69th St. — Middle Village, L. I.
ФУТБОЛЬНІ МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ
ЗА АМАТОРСЬКУ ЧАШУ АМЕРИКИ
УСК НЮ ЙОРК — НОТА SC
ПЕРЕДЗМАГ: год. 11:30 — УСК юньйори „А" — НОТА юньйори.
год. 12:45 УСК 1 В — НОТА, резерва
ДОЇЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave, а звідси пересісти на Metropolitan Ave. Train та їхати в сторону Middle Village до останньої зупинки.



ОЩАДЖУЙТЕ, але й ЩАДІТЬ
ПЕТРО ПУЦИЛО — екзекутивний директор СПІЛКИ ТРАЙДЕНТ в ШИКАҐО каже:
Є РІЗНИЦЯ ЯК ВИ ЩАДИТЕ — І ДЕ ВИ ЩАДИТЕ.
ЗАМАЛО Є ОЩАДНО ЖИТИ І СКЛАДАТИ ГРОШІ.
ТРЕБА ЗАОЩАДЖЕНІ ГРОШІ ВМІТИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ВІД МОЖЛИВИХ ВТРАТ.
ТРЕБА ВМІТИ ЇХ БЕЗПЕЧНО ЗДЕПОНУВАТИ.
ВІН ДАЛІ ПРОПОНУЄ:
1. Зложіть їх в ТРАЙДЕНТ, який має державну асекурацію на людські депозити, ознакою чого є цей знак.



2. Зложіть їх в Трайдент ще й тому, що він є найстаршою того роду нашою інституцією в Америці, бо заінкорпорований в 1913 році.
3. Зложіть в Трайдент, який приймає депозити, теж поштою з цілої Америки й Канади і платить 4% дивіденди два рази річно на 30-го квітня і 31-го жовтня. Гроші, здепоновані до 15-го дня в місяці, приносять відсотки вже першого дня цього місяця.



В добі літаків нема різниці, де живете, ТРАЙДЕНТ є Вашим Сусідом.
TRIDENT
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1935 West 51st Street CHICAGO 9, ILLINOIS Tel.: PRospect 8-5800

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
Філологічна Секція
В СУБОТУ, 14-го ГРУДНЯ 1957
в годині 6-ій вечір відбудеться
В ЗАЛІ НТШ, 302-304 захід 13-та вулиця в Ню Йорку
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
з нагоди 120 річчя появи „Русалки Дністрової"

Програма:
- Проф. д-р Григор Лужницький — Відкриття
- Проф. Богдан Загайкевич — Історія появи „Русалки Дністрової".
- Проф. д-р Василь Лев — Фольклорний матеріял в „Русалці Дністровій".
- Проф. Михайло Тершаковець — „Русалка Дністрова і сучасна доба".

Гостям раді.
Після конференції засідання членів філологічної Секції
Дирекція Філологічної Секції НТШ

ПОВІДОМЛЕННЯ
ЧЛЕНАМ І ВІДДІЛАМ У. Н. СОЮЗУ

Зближається кінець року, а тимсамим і цей час, коли то У. Н. Союз робить підсумки своєї цілорічної праці, та переводить замкнення всього діловодства. Тому, щоб уможливити головній канцелярії У. Н. Союзу поробити замкнення на час, прохаємо членів сплатити свої вкладки відділовим секретарям, а секретарів прохаємо прислати цього місяця членські вкладки скорше ніж це звичайно буває. Виказі і рахунки за місяць грудень вже вислані всім Відділам з виїмком тих, які не заплатили вкладок за місяць листопад. Зокрема, звертаємо увагу цих Відділів, які звичайно спізнюються з присилкою вкладок, прислати хоч тепер у місяці грудні всі належитості на час, так, щоб головна канцелярія могла дістати всі вкладки не пізніше як 28-го грудня. Щоб вкладки були зачислені на конто 1957 року, головний касир мусить депонувати їх в банках не пізніше як до полудня 31-го грудня. Відділи, які не пришлють вкладок на час, будуть подані як довжники в річних і конвенційних звітах.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ У.Н.СОЮЗУ

Яке значення має для Вас СПУТНІК?
Страх чи незадоволення з американської політики?

СПУТНІК означає: новий підхід до господарки, щось цілком нового, небувалого досі;
СПУТНІК означає: вклад більйонів долярів в дослідах і виробництві, з новими ідеями, про які дотепер ще ніхто не посмів думати;
СПУТНІК означає: зиски для тих компаній, які заанґажовані в повище сказаних дослідах.

ІНВЕСТИЦІЙНІ ФОНДИ
(MUTUAL FUNDS)
докладно слідкують за цими справами, обережно вишукують такі підприємства і купують їх акції.

Якщо б Ви бажали дістати докладні інформації проб те, як Ви могли б інвестувати Ваші гроші в ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДАХ, прошу виповнити і вислати нам поданий внизу купон. — Інформації дасмо безкоштовно.

Ім'я ....
Прізвище ....
Вік ...... Тел.: ....
Адреса ....
....

Myroslaw B. Melnychuk
KING MERRIT & CO. Inc.
Foreign Language Dept.
(Ukrainian)
391 Grand Avenue
Englewood, New Jersey
Tel.: LOwell 7-0100

12-го грудня 1957 р.

РОЗШУКИ

ВАСИЛЬ КРИВИЙ пошукує свого Стрия **ІЛЬКА**, або його дітей, які перебувають в Ню Йорку. Хто знав би про них, або вони самі, просимо зголоситись до

WASYL KRYWYJ
4826 N. 7th St., Phila. 40, Pa.
Tel. GL 5-8675

Пошукую родину **Михайла ІВАНИЦЬ і Анну ІВАНИЦЬ** з дому **Даткун**. Михайло Іваниць походить з під Львова, Анна Іваниць-Даткун з Тернополя. Обос виїхали до Бельгії, пізніше, думаю, до Канади. Вони самі, або хто знає про них, прошу писати на мою адресу:

SOPHIA DATKUN
693 Maple St., Bridgeport, Conn.
Прошу українські часописи в Бельгії і Канаді о передрук.

Стефан Білан пошукує ДМИТРА ГАЛОНЩКА,
с. Павла, бувшого теолога, який походить з села Зелене, повіт Грималів, Галичина, а тепер знаходиться у ЗДА. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:

Stephan BILAN
248 Beachwood Ave.
Hamilton, Ont., Canada

ДО ВИНАЙМУ / FOR RENT

ПОМЕШКАННЯ до винайму 5 кімнат на 170 вулиці коло Бродвею $65.00; 5 кімнат на 110 вул. коло Колумбійського Університету $111.00. Є й інші помешкання. AU 1-0194.

РІЗДВЯНЕ

ПІД ЯЛИНКУ ЦУКОРКИ "HARD CANDY"
21 ц. фунт, в 30-фунтових пачках (bulk) або більше. Pepermint Canes (палочки мятові) 2 за 5 ц. і в 5 ц., або 10 ц. розмірах або більших. — 2-фунтові овочеві тіста (Fruitcake) $1.25. — ¼, ½ і 1 фунт. пуделка шоколядок. Гуртові ціни.

FRED A. SCHNEIDER
2368 Washington Ave.,
Bronx, N. Y. Tel.: CYpress 8-8019

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
Апартаментовий дім з ресторанам і барою. Близько укр. школи, церкви, комунікацій, в укр.-польській дільниці.
Поміркована ціна.
Голоситись: Донора
29 St. Mark's Place
New York City
в кожню пору, по 5 P. M.

Спорт

„ЧЕРНИК" — ДІТРОЙТ ПЕРЕМОЖЦЕМ!

„Черник" — Спорт Клаб 2:1 (1:1)

„Черник" виступав у складі: С. Кучабський, Т. Дудун, С. Крафффорт, О. Посмітюх, д-р Дойг, І. Чипчар, Т. Прат, Л. Кіналь, Ю. Кучабський, Б. Савка, Л. Дру, Р. Кахній. Ворота здобув Л. Дру 2, одні з карного матчу.

Фінальні змагання стейту Мишіґен за аматорську чашу Америки не були легкими для двох довголітніх і завзятих суперників мишіґенської футбольної Ліґи: „Черника", і Спорт Клаб-у. Німці, не зважаючи на те, що зайняли третє місце в табелі на 1957 рік, підкріплені чужими грачами, були рівнорядним противником для „Черника". „Черник" — свою виграну завдячує хоробрій та жертвенній грі цілої дружини (з певною дозою щастя), яка також підкріплена трьома канадійцями, тепер являється безапеляційним репрезентантом стейту Мишіґен в дальших розгривках за професійну і аматорську чаші і треба зазначити, що відбулися на легко болотнистій площі, покритій снігом, що утруднювало грачам вповні контролювати м'яча. Все ж таки змагання були на дуже високому рівні, і чи не найкращі змагання сезону. Скоре темпо (зогляду на зимну погоду) було вдержане цілий час змагань. Гру почав „Черник", який перших 10 хв. бравурно атакував, але без успіху. Німці почали щораз то частіше загрожувати дефензиві „Черника" й одне загранння лівої сторони Спорт Клабу принесло йому проваджения 1:0. Гра почала ставати гострішою, але суддя зумів вдержати порядок і дисципліну між грачами. „Черник" безупинно натискав, але брак було кінцевого стрілу на ворота. Щойно під кінець першої половини гри, за руку оборонця Спорт Клаб-у, суддя подиктував карний мет і Л. Дру здобув вирівнання для „Черника". Друга половина змагань була повна емоції, завзята і тяжка. Обидві дружини кинули всі свої сили у бій. Атаки на ворота почали дуже скоро змінятися. „Черник" знав, що як не вдасться здобути воріт зараз, пізніше може бути запізно. Воротар німців мав повні руки роботи. Офензивна частина нашої одинадцятки не жалувала стрілів, але на жаль багато їх не трапляло до воріт, або виловлював їх високий на два метри воротар противника. Врешті прийшло це довго ожидане „є"! Л. Дру, футболіст, високої кляси ще раз здобув плоским стрілом у лівий ріг ворота, цим разом рішальні. Німці не взяли це за програну. Вони щораз більше посилювали свої атаки і щораз більше наша оборона мала роботи. С. Кучабський на воротах, дуже часто відбивав, кумякував і простелювався на болоті чи снігу. Перемога „Черника" стояла під знаком запиту.

Спорт Клаб в останніх 8 хв. гри давав „Черникові" лекцію футболу. Під воротами „Черника" кипіло. Ігор Чипчар, помимо контузії правої стопи, двоївся і троївся, ратуючи С. Кучабського. Він зняв м'яча знаменитому чільникові Спорт Клаб-у з ноги в останній сотій секунди, який стріляв певно до порожніх воріт „Черника" з віддалі яких 5 метрів. Багато геройських вчинків Т. Дудуна, С. Краффорда, воротара С. Кучабського й інших можна б відмітити, але всі вони сумарично повели „Черника" до остаточної перемоги. „Черник" видержав наступ, не заломився і переміг. Перемога „Черника" — це велике досягнення. Українська дружина, перша в історії Мишіґенської Футб. Ліги здобула три мистецтва в одному році: мистецтво ліги, чемпіонат стейту за аматорську і професійну чаші.

В. Дигдало.

ВІДКРИТТЯ НАЙБІЛЬШОГО В СВІТІ МОСТУ В СТЕЙТІ МИШИҐЕН

Солт Ст. Мері, Мишиґен. — 1-го листопада ц. р. відбулося відкриття найбільшого мосту в світі, будова якого коштувала 100,000,000 долярів. Цей міст об'єднує два півострови в протоці Мекінек і тому називається „Мекінек міст". Святкове відкриття цього мосту відбудеться аж в днях від 25 до 28 червня 1958 року, і тоді будуть відбуватися з того приводу паради.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

MOVIES—THEATRE

ТІЛЬКИ ДВА ДНІ! СЬОГОДНІ І ЗАВТРА!
Весела комедія в кольорах
„ЗА ВІТРИНОЮ УНІВЕРСАЛЬНОГО МАГАЗИНУ"
Захоплююча любовна драма.
AMERICAN THEATRE
3rd St., bet. Aves B and C, N. Y.
CA 8-6875.

Увага! ГАРТФОРД і ОКОЛИЦЯ Увага!

Кооператива СУМА
приміщена в будинку
УКР. КЛЮБУ — 51 Whitmore St., HARTFORD, Conn.
МАЄ
свіжий запас сезонових споживчих продуктів, святочні картки, календарі, шкільні книжки, канву і нитки до вишивання, а також мистецькі вироби на святочні дарунки.
ДО ВИСИЛКИ НА БАТЬКІВЩИНУ — Кооператива має великий вибір МАТЕРІЯЛІВ НА УБРАННЯ, ПОЛОТНА, ВСИПИ, ХУСТКИ, БРИТВИ, МАШИНКИ ДО СТРИЖЕННЯ і всяку ШКІРУ НА ОБУВ'Я.
Товар закуплений з першого джерела і продається по низьких цінах.
Крамниця відчинена:
від ВІВТІРКА до П'ЯТНИЦІ (включно)
від год. 7-ої до 9-ої вечора;
а в СУБОТУ від 3-ої до 6-ої по пол.
Крім поданих годин, зав. крамницею п. А. НАКОНЕЧНИЙ до диспозиції на заклик.
Телеф.: CH 6-1987

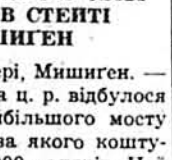
FREEHOLD TRUST COMPANY
FREEHOLD, N. J.
РОЗПОЧИНАЄ РІЗДВЯНЕ КОНТО
(CHRISTMAS CLUB)

Тижнево	На Різдво 1958 р.
25¢	$ 12.62
50¢	$ 25.25
$ 1.00	$ 50.50
$ 2.00	$101.00
$ 3.00	$151.50
$ 5.00	$252.50
$10.00	$505.00

Платимо 3% від
КОНТА ОЩАДНОСТИ
Банкові урядники говорять і розуміють по українськи.
FREEHOLD TRUST COMPANY
1 West Main Street, Freehold, N. J.

ЗДОРОВІТЬ
НА РІЗДВО
И НОВИЙ РІК
ПРИЯТЕЛІВ і ЗНАЙОМИХ
ПРЕГАРНИМИ КАРТКАМИ
В кольорах, з гарними українськими святочними побажаннями.
КАРТКИ ВИГОТОВЛЕНІ НА ПІДСТАВІ ОРИГІНАЛЬНИХ ВЗІРЦІВ ЗНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ АРТИСТІВ-МАЛЯРІВ.
Найбільший вибір у Книгарні „СВОБОДИ"
Ціна 10 ц. за штуку.
РЕЛІГІЙНІ КАРТКИ в кольорах — 12 за 1 дол.
Svoboda Book Store
83 GRAND STREET, JERSEY CITY 3, N. J.

ХВОРІ, НЕ ТРАТЬТЕ НАДІЇ



НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ!
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ ЗІЛЛЯ Д-РА Й. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь ліпше.

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.

Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі, цукрицю й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра Міллера, п. н.
"J. M. L. Herb Compound # 6" а вже завтра почуєтесь краще.

Зілля це повинно находитися, як перша поміч у кожній хаті.

Ціна одної пачки, враз з поштовою пересилкою $6.85. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $10.00 з пересилкою.

Пишіть зараз, долучуючи чек або Моней Ордер, на адресу:

THE MILLER CO., Inc.
Dpt. 41, 790 Broad Street
Newark, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні бизнесові збори „Дністра", 361 Відділу відбудуться в суботу, 14 грудня ц. р., о год. 8 увечорі в домівці при 119 Евню А. І. поверх. У програмі: протокол, фінансовий звіт і Контрольної Комісії, звіт опікунів хворих, справа зміни статуту, бондування і нагороди урядникам, кореспонденція й біжучі справи, плян праці на наступний рік. Перед зборами приймається вплату членських внесків. — І. Галичин, предсідник, П. Кучма, фін. секр., В. Вишиваний, касир, В. Барагура, рек. секр.

БРОНКС, Н. Й. — Відд. 210 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори Тов. „Згода" відбудуться в суботу 14 грудня, 714 Лоґен Евню, о год. 8 веч. Просимо прибути на означений час, бо до квоти, яку нам назначено, бракує ще двох членів. Буде звіт уряду за 1957 рік і вибір уряду на 1958 рік. — І. Базиляк, предс., М. Яйко, кас., І. Франко, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Відділ 426 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 14 грудня, о год. 8 веч. Просимо всіх прийти, бо є багато справ до полагодження. — П. Москалюк, предс., Френк Салк, кас., Ю. Береза, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, Відділ 325, подає до відома всім своїм членам, що річні збори товариства відбудуться 14 грудня, о год. 8-ій веч., в залі Укр. Нар. Дому при 216—218 Гренд Стр. Присутність всіх обов'язкова, бо буде вибір нової Управи. — Василь Цюпа.

РІВЕРГЕД, Л. АЙ. — Повідомляється всіх членів, що річні збори Св. Івана Хрестителя, Відд. 256 відбудуться в неділю 15 грудня точно о год. 3.30 пополудні в церковній залі. Буде вибір урядників на 1958 р. А потім буде вільна вечера для всіх членів і їх родини і відвідини Отця Николая. Проситься всіх членів явитися на ці збори. — Ольга Недошитко, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Річні збори Відд. 10 ім. Ст. Бончевського відбудуться 15 грудня, о год. 10 рано в церковній залі. Проситься всіх членів прибути. Буде вибір уряду на 1958 рік. — Ст. Кривоніс, предс., І. Мадзік, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Запор. Січ, Відд. 155 подає до відома своїм членам, що річні збори, які мали бути 15 грудня, відбудуться 20 грудня, то є в п'ятницю, точно о год. 7 вечер. Проситься членів прибути. На порядку: звіт з діяльности, звіт Контрольної Комісії, вибір нових урядників на 1958 рік. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости. — І. Будняк, предс., І. Макар, кас., Мих. Чумер, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Повідомляється членів Бр. св. Арх. Михаїла 147 Відд., що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня, в залі укр прав. громади, які точно почнуться о год. 2 попол. На цих зборах будуть порушені дуже важні й інтересні справи, які повинні всіх цікавити, буде звітування заряду з цілорічної діяльности та й вибір заряду на 1958 рік. Просимо всіх громадно прибути, та зі щирим, добрим серцем причинитись і порадитись для добра і розвою, як нашого братства, так і нашого дорогого Батька Союза. — Дмитро Рудакевич, предс., Іван Гуцайлюк, кас., Іван Зазворський, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — Річні збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 306 відбудуться в суботу 14-го грудня, о год. 8 веч., в домі ч. 610 при Ван Бюрон Евню, Лінден, Н. Дж. На порядку: звіт урядників і Контрольної Комісії та вибір нового уряду на 1958 рік. Просимо про численну участь, як також просимо привести нових членів. — С. Береза предс., І. Ошуст, кас., А. Андрійців, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, Відд. 182, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня о год. 2 попол., в залі Парафіяльній при 45—47 Говп Евня, Пасейк, Н. Дж. Проситься членів прийти на збори, вислухати звітів урядників і Контрольної Комісії та вибрати новий уряд на 1958 рік і інші важливі справи до полагодження. — М. Філь, предс., Палюх, кас., Г. Яськів, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 2 попол., в Укр. Горож. Клюбі, 3101 О' Доннелл Стріт. Проситься всіх членів прийти на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс., І. Малко, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Бр. Св. Димитрія, Відд. 288, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 11.30, зараз по С. Божій. Просимо всіх членів прийти і вирівняти свої річні і місячні вкладки. — М. Брус, предс., В. Заґвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 137, відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 2 попол., в церковній залі. Проситься всіх членів взяти обов'язково участь у зборах, з огляду на річні збори і вибір нового уряду на 1958 рік. — Г. Прошак, предс., М. Колодруб, кас., С. Колодруб, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, Відд. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 3 попол., в Укр. Гром. Осередку 440 Вайомінґ Евню. Просимо вирівняти свої залеглості. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

СТЕЙПЛЕТОН, С. АЙ., Н. Й. — Бр. Св. Арх. Михаїла, Відд. 211, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в суботу 14 грудня, точно о год. 7.30 веч., в залі, де звичайно, 35 Варен вул. Просимо всіх членів прийти, буде звіт уряду і контрольорів, також буде вибір нового уряду на 1958 рік. Довгуючих членів просимо вирівняти довги. Прийматиметься нових членів. Неприявні урядники і члени підлягають карі після ухвали. — М. Бельців, предс., В. Караванович, кас., Т. Соколовський, секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, Відд. 8, повідомляє своїх членів, що річні збори тов. відбудуться в неділю 15-го грудня, о год. 2 попол., в залі Клюбу 13 Вашинґтон Стріт. Просимо всіх членів товариства явитись і вислухати річного звіту, буде вибір уряду на 1958 рік та просимо припровадити нових членів, яких приймається без вступного. — П. Гарасимів і В. Мандзій.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Тов. Запорозька Січ, Відд. 206, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю 15-го грудня, в парафіяльній залі при 74 Черрис Евню, в год. 1-шій попол. точно. Обов'язком кожного члена є бути присутнім на цих зборах. Будуть важні справи до обговорення і до полагодження, як також буде вибір уряду на 1958 рік. — В. Кіндерфорський, предс., І. Кокольський, секр.

ДІТРОЙТ (ЗАХІД), МІШ. — Відд. 292 ім. Св. Івана Хрестителя, повідомляє своїх членів, що Загальні Річні Збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 1.30 попол., в УНДомі. — А. Повшок, предс., П. Федик, фін. секр., А. Горак, рек. секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Бр. св. арх. Михаїла, Відд. 55, повідомляє своїх членів, що Загальні Річні Збори відбудуться у неділю 15 грудня, о год. 2-ій попол., у церковній залі п. ч. 506 Чорч Ст. Проситься прийти на час, послухати звіту уступаючої управи і вибрати нову управу на 1958 рік. — М. Смоляк, предс., П. Демчук, кас., А. Ціздин секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во „Запорозька Січ" — Відд. 75, повідомляє членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 15 грудня, в УНДомі (велика долішня заля), о год. 1.30 попол. з таким порядком нарад: Відкриття загальних зборів і відчитання протоколу з попередніх загальних зборів. Звітування уступаючої Управи. Звітування делеґатів до громадських централь і до Народного Дому. Звітування Контрольної Комісії та внесення про абсолюторію. Дискусія над звітами. Уділення абсолюторії уступаючій Управі і делеґатам. Вибір нової Управи і делеґатів до У. Н. Дому та до інших центральних організацій. Внесення і запити. Закриття загальних зборів. Після річних загальних зборів відбудуться місячні сходини членів для полагодження біжучих справ і сплачення членських внесків. — В. Чмир, предс., П. Рогатинський, фін. секр., А. Наконечна, рек. секр.

Ділимося із Громадянством м. Нюарку і околиці, сумною вісткою, що дня 9-го грдня 1957 р. відійшов у вічність, після короткої та важкої недуги, заосмотрений Найсв. Тайнами, довголітний член церковного хору при церкві св. Івана Христителя у Нюарку, на 66-ому році свого трудолюбивого життя

ВОЛОДИМИР СИДОРОВИЧ

Парастас відслужився в середу, 11-го грудня 1957 року в годині 8-ій вечір в похороннім заведенні Литвина, при 801 Springfield Avenue, Irvington, N. J., а в четвер в годині 9-ій із церкви св. І. Христителя при Мортон вулиці на цвинтар Evergreen.

ЦЕРКОВНИЙ ХОР при кат. церкві
СВ. І. ХРИСТИТЕЛЯ

В неділю, 15-го грудня 1957 року
в п'яті роковини з дня смерти моєї Найдорожчої Незабутньої Доні
св. п. МАРИНИ ГАРМАТІЙ-СОРОЧЕНКО
відправлено буде
ПАНАХИДУ
в Укр. Прав. Церкві св. Володимира при 14-ій вул. в Ню Йорку о год. 1:30 після Служби Божої.
Прошу Родину, Друзів та Знайомих, помолитися зі мною за вічний спокій Дорогої Небіщиці.

Мати.

Подяка
З Волі Всевишнього відійшов у вічність 1-го грудня 1957 р. Найдорожчий Муж, Тато і Дідо
бл. п. Никола Бродин
Цією дорогою складаємо найщирішу подяку Всім, що взяли участь в панахиді та похороні, віддаючи останню пошану Покійному.
Нехай Бог Вам це надгородить.

РОДИНА.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Бр. Св. Ів. Христ., Відд. 76, повідомляє всіх своїх членкинь і членів, що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о годині 1-ій попол. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо буде звіт урядників з цілорічної праці, а також буде вибір уряду на 1958 рік. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглі вкладки. — Ст. Мриґлод, предс., М. Сороколіт, кос., В. Салабун, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Б-во Св. О. Николая, Відд. 175, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 1.30 попол., в УНДомі 4655 Мартин вул. На цих зборах будуть звітування уступаючої управи, та вибір нової управи й 3-ох директорів до управи УНДому. Проситься членів прибути на час, щоб взяти участь у виборі нової управи, та заплатити свої вкладки. — Т. Грицай, предс, І. В. Іванчук, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Любов", Відд. 45, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю 15 грудня. Просимо всіх членів явитись. Особливо просимо при кінці року вирівняти вкладки, так, щоб можна зробити річне замкнення рахунків за 1957 рік. — М. Дубас, предс., А. Гарасим. кас., М. Сеник, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Б-во Св. Володимира, Відд. 130, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу 14 грудня, о год. 8-й веч., в приміщенні Українських Кат. Ветеранів при 33 Іст 7 вул. Порядок зборів: перечитання протокому, Кон. Ком., опікунів хворих, перечитання кореспонденції і інші справи. Перед зборами можна вплатити члинські вкладки. — І. Малець, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. — Річні збори Т-ва ім. Івана Франка, відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 2-й попол., в залі на Гавання Евню. Проситься усіх членів прибути, щоб вислухати звіту уряду та вибрати нову Управу на 1958 р. Зробіть це раз, щоб прийти на ці збори, бо крім вибору урядників, є багато інших справ до полагодження. — А. Теплюх, предс., І. Гуцул, кас., І. Чопко, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Тов. ім. Т. Шевченка, Відд. 73, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 1-й попол., в залі Ст. Джордж Голл 36 Покейсет Евню. Проситься членів прибути на ці збори. — Д. Василик, секр.

СЕНТРАЛ ФАЛЛС, Р. АЙ. — Тов. ім. І. Франка, Відд. 93, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю 15 грудня, о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Річні збори Т-ва ім. Чорноморської Січи", Відд. 14, відбудуться в середу 18 грудня, о год. 7.30 веч., у Січовій залі — 508 18 Евню. Проситься всіх членів прибути і взяти обов'язкову участь і зборах, бо маємо важні справи до полагодження, також буде вибір Управи на 1958 рік. — М. Басараб, предс., М. Бекіш, кас., М. Отрок, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Відд. 397 повідомляє своїх членів, що побір вкладок буде в суботу, 14 грудня від год. 5 до 6.30 і в неділю 15 грудня від 12 до 1.30. Звертаємо увагу довгуючих членів, що всі вкладки мусять бути вирівняні перед кінцем року, щоб можна замкнути книжки.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Б. Хмельницького, Відд. 133 відбуде річні збори 14 грудня о год. 8 веч. в Українській Централі 180 Вільям вул. Будуть звіти і вибір нового уряду на 1958 рік. Проситься довгуючих членів прийти і вирівняти вкладки до кінця року. — В. Ґвязда, предс., М. Яблонський, рек. секр., І. Андрійчин, фін. секретар.

Посмертна Згадка

ОЛЕКСА ШУМСЬКИЙ, довголітній член і бувший секретар Т-ва „Зап. Січі", Відд. 371 в Нюарку, Н. Дж., помер 21-го листопада 1957 р., проживши 68 років. Покійний вступив у члени УНСоюзу 1917 р. і був довгий час секретарем Відділу. Походив зі с. Манаїв, пов. Зборів, Зах. Україна. Полишив у горю дружину Анну, сина Василя, дві доньки: Марію і Стефу, як також невістку, зятів і внуків. В похороні взяли участь Родина, члени Т-ва та багато Приятелів і Знайомих. Тіло Покійного похоронили на цвинтарі Hollywood Cemetery Union, N. J. — В. П. П!

Ю. Баранюк, секр.

LARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
Німецькі: діяманти для різання шкла, машинки для стриження та бритви „Солінґен".

ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ

MIAMY — FLORIDA — маємо до винайму умебл. апарт. з кухнею, начинням до варення, столивим накриттям на тиждень, місяць, або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla.—Tel.: Plaza 8-1078

FLORIDA
ДО ВИНАЙМУ в чудовім приватнім домі велика кімната з под. ліжком і приват. лазничкою, можна користуватися кухнею; на місяці або цілий сезон. За докладними інформаціями писати:
Mrs. MARY HRYNYSHYN,
750 Jeronimo Drive,
Coral Gables, Fla.

FARMS FOR SALE

ДВА ДОБРІ КУПНА
2-пов. 8-кімн. дім, лазничка, піч, 2-пов. курник для 1,000 курок. Підвальне приміщення для худоби. 3 доми для вигрівання курят. 8 акрів доброї землі. 3 милі від Afton, N. Y. при Macadam Road. Ціна — $8,400 — після умови.
1 миля від Afton при Macadam Road 2-пов. 7-кімн дім. Лазничка, парове огрівання. 1½ акрів землі. Стодола, малий курник і ґараж. Ідеальне для верхівців. Ціна $8,500 — після умови.
CHARLES WAYMAN
Afton, N. Y. — Tel.: 7-1748
або:
CRAINE & MINER REALTORS,
Sherburne, N. Y.

MISCELLANEOUS

JOHN KRAUSS, INC.
117-09 Liberty Ave. (Retail Store)
Richmond Hill, Long Island
М'ЯСО
і
М'ЯСНІ ВИРОБИ

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
Tremont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ: КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС



МИХАЙЛО БАНЮК
Погребник
KANIUK
CHICAGO FUNERAL HOME
2321 W. Chicago Avenue
Chicago 22, Illinois
Phone: ARmitage 6-4575
Похоронне заведення існує вже понад чверть сторіччя.

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 3980. Його гра вдалася.



З переможним вигуком Тарзан, використавши свою перевагу, вдарив француза аж той знепритомнів.

А тоді, знайшовши і вложивши до піхви його ніж, закинув на плечі мляве тіло Генрі і пішов до берега.